DAILY ارادہ

د افغان نشراتي مرکز ملي خپلواکه ورځپانه

سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ ش

سال چهارم شماره ۱۵۷
شماره مسلسل ۵۱۶
یکشنبه ۲۱سرطان ۱۳۸۳ هـ ش
۲۳ جمادی الاول ۱۴۲۵ هـ ق
11 July , 2004

PROPERTY OF ACKU

ملګرو ملتونو او د امریکا ولسمشر د توتاکنو نوي نیټې ستایلې دي

د امریکا ولس مشر جورج د بلیو بوش او د ملګرو ملتونو سرمنشي کوفي عنان د افغانستان دانتخاباتودنیټووتاکنی هرکلی وکړ دافغانستان او او ملګرو ملتونو انتخاباتي مسولینو د جمعي په ورځ اعلان وکړ چې د افغانستان د ولسمشرۍ انتخابات د مخکیني اټکل شوی نیټې سره سیم د میزان میاشتي په ۱۸ ټر سره کیږي خو دولسي جرګي انتخابات چې پخواویل شوی وو د جمهوري ریاست له انتخاباتو سره به په یوه وخت ټر سره شي و ځنډیدل. د ټول ټاکنو د ګډ دفتر مشر ذکیم شا وویل د انتخاباتنو لپاره به شرایط په راتلونکو میاشتو کې ښه شي.

۴مخ

تظاهرکننده گان دایکندی:
دست اراکین نوتقرر به خون آغشته است

ولایت دایکندی به عنوان سی وچهارمین ولایت افغانستان دیروز رسماً ازسوی حامدکرزی رئیس د ولت انتقالی افتتاح شد. مردم دایکندی ازارتقای ولسوالی شان به ولایت خوشحال اندولی شماری ازساکنان این ولایت تازه تاسیس شده درکابل با راه اندازی تظاهرات درمورد افراد تعیین شده درپست های کلیدی ولایت شان اعتراض کردند وگفته اند که این افراد درجنگ های داخلی سالهای گذشته دست داشته اند. تظاهر کننده گان می افزایند افرادی که به عنوان والی ، معاون والی وقوماندان پولیس تعیین شده اند وابسته با احزاب اند که دست های شان به خون آغشته اند وممکن است این بار بااستفاده از قدرت دولتی بازهم اختلافات گذشته را دامن زنند.

تظاهر کننده گان خواستار تعیین افراد بی طرف به عنوان مسوولان ولایت بودند.

عمر داود زی سخنگوی رئیس دولت انتقالی می گوید با این تظاهرات کننده گان مذاکره شده وخواست هایی که ازطرف آنان مطرح شده مورد بررسی است ودولت به خواست های معقول وقانونی آنها توجه خواهد کرد.

حمله چهل تن از طالبان به سپین بولدک

مسوولین امنیتی ولایت کندهار ازکشته شدن چهار طالب وزخمی شدن یک تن دیگر ازین افراد خبر دادند. حادثه شب شنبه درمنطقه لکری درقسمت شرقی ولسوالی سپین بولدک رخ داده است.

رازق خان قوماندان لوای سرحدی این ولسوالی گفته است : طالبان هنگام فرارموفق به انتقال یک کشته ویک زخمی افراد شان نشدند. این افراد با سلاح های سبک وسنگین مجهز بودند او افزوده است طالبان که تعداد شان به چهل تن می رسید ، به پوسته امنیتی سربازان افغان حمله کردند که سربازان دولتی با اطلاع قبلی که ازآنجا چنین حمله داشتند توانستند با آنها مقابله کنند.

تظاهرات شهریان کندهار

صدها تن ازشهریان کندهار دست به تظاهرات زده وخواهان آشکار ساختن سرنوشت محمدداکرم خاکریزوال قوماندان امنیه ولایت مزار شریف شدند، درهفته گذشته افرادمسلح وابسته به جنرال عطا محمد درشهر مزارشریف قوماندان امنیه ولایت بلخ را به قاچاق مواد مخدر متهم نموده ووی را وادار کردند تا کارنکند. آقای خاکریزوال سال گذشته ازسوی دولت مرکزی ازولایت کندهار به قوماندانی امنیه ولایت بلخ منصوب گردیده بود .

ساکنان ولایت کندهار که دیروز دریک راه پیمائی به ضد جنرال عطا شعار میداد، خواستارختم انحصار اقتصادی علیه خاکریزوال گردید. تظاهرکننده گان ازدولت مرکزی خواست تا هرچه زود تر آقای خاکریزوال را به وظیفه خود گماشته شود.

طالبان برته ګډې اتلان مخامخ کړي

د طالبانو سرچینو خبر ورکړي چې د زابل ولایت د میزاني په ولسوالی کې یې دولس کسان برمته کړی دي. چې په هغو کې ځینی دولتي مامورین او ځینی د هغوي په وینا د دولت ملاتړکوونکي دي. دغه سرچینی چې ځان د طالبانو ملاتړ کوونکي بولي وایي په پام کې ده نیول شوي کسان دطالبانو له خوا له دولت سره د کار کولو اوملاتړ کولو په تور محاکمه شي. خو دزابل ولایت دولتي چارواکو پدې اړه څه ندي ویلي د یادولو وړ ده چې لس ورځې وړاندي د کندهار شمال لوري ته د نور درې په سیمه کې طالبانو دولس کسان پدې تور ونیول چې پخپلو موټرو کې یې امریکایي ځواکونو ته خوراکي توکي لیږدول.

په دولتي پوسته برید

یوي بمی چاونې نوی جوړ شوی ښوونځي ونړاوه

د هلمند ولایت د ګرشک ولسوالی په اړوند د سه منار په سیمه کې په دریو موټرو کې سپرو طالبانو په یوې امنیتی پوستی باندې برید وکړ چې یو عسکر په کې وژل شوی اودوه نور ټپیان شوی دي ځایی چارواکو ویلي. جګړې یو ساعت دوام وکړ او په خوابیه برید کې دوه طالبان هم ژوبل شوی دي. د هلمند د چارواکو په وینا ژوبل شوی طالبان برید کوونکو له ځان سره وړلی دی. بل لوري ته دګرشک سیمې ته ځیرمه د کندهار د میوند په ولسوالی کې د یو ښوونځي په ودانی کې بم چاودیدلي دی. دا د لومړنیو زده کړو یو ښوونځي و چې نوي پدې سیمه کې جوړ شوی و. په چاودنه کې د ښوونځي ودانی ته ډیر تاوان رسیدلي دی خو مرګ ژوبله یې نده پیښه کړې.

د نوم لیکنی په بهیر کې

د کنړ ولایت د ناړي او دانګام په ولسوالیو کې خلکو لږې نه شکایت کړي چې تر اوسه هم پدې ولسوالیو کې د رای ورکوونکو د نوم ثبتوني مرکزونه ندي پرانستل شوي. پداسې حال کې چې د کنړ په یو زیات شمیر سیمو کې نږدې اوه اتیا زره کسانو خپل نومونه ثبت کړي دي. پدې ولایت کې د باختر اژانس مشر شاولي بی بی سي ته وویل په یادو شوو شمیرو کې ۳۷ په سلو کې ښځي دي. د ناړې اودانګام د سیمو خلکو ویلي پدې ولسوالی کې د امنیتی پلوه کومې ستونزي نشته او ډیر ژر باید پدې سیمو کې هم د نوم لیکنی مرکزونه جوړ کړي شي. پداسې حال کې چې دوه اونۍ وړاندې د ناړې په ولسوالی کې پرامریکایی ځواکونوبرید وشو چې په ترڅ کې یې دوه امریکایان ووژل شول.

مدیرمسوول روزنامه انیس استعفا کرد

احمدضیاء سیامک مدیرمسوول روزنامه انیس دیروز ازسمت خود استعفا داد.

موصوف به خبرنگار روزنامه اراده دریک تماس تلیفونی گفت: وضعیتی که طی چند روز اخیر دروزارت اطلاعات وفرهنگ ایجاد گردیده است ، دیگر کار درآن اداره برایش مقدور نیست موصوف چند ماه قبل نیز ازمسوولیت روزنامه انیس استعفا داده بود، اما بنابه تاکید رئیس دولت دوباره به سرکار رفت.

سیامک هروی به خبرنگار اراده گفت: که منبعد هیچ مسوولیتی درقبال روزنامه انیس ندارد ونظر به استعفایش وزارت اطلاعات وفرهنگ نامش را از روزنامه مذکور حذف نمایند.

سرمقاله

تعیین تاریخ انتخابات ودوام درامهء بی امنی ولایات

سرانجام بعداز هفته ها سردرگمی وتردید، گویا معلوم میشود که کمیسیون مستقل انتخابات سرگمشده این کلاوه را یافته است وتاریخ یک بخش انتخابات یعنی ریاست جمهوری را مقرر کرده وبخش دیگر یعنی انتخابات پارلمانی را برای ثور سال آینده باقی گذاشته است.

تعجب آورینکه هنوز طنین صدای رئیس کمیسیون مستقل انتخابات درگوشها ننشسته است که دیروز باردیگر نسبت به تاریخ قطعی انتخابات پارلمانی ابراز شک وتردید بعمل آمد.

اکنون که تاریخ انتخابات ریاست جمهوری اعلام گردیده، جای ا ین سخن هنوز خالیست که مسألهٔ تأمین امنیت وحکمفرمایی تفنگ را درمحلات انتخابات درسراسرکشور که دموکراسی نام نهاد ما را به شکنندگی تهدید میکند، چگونه حل وفصل خواهند کرد؟

بخصوص آنانیکه بیشتر با تأکید وتکرار برای برگزاری انتخابات اعمال نفوذ کردند، آیا ضمانت ایجاد یک فضای مطمئن وسالم وبدون دغدغه را کرده میتوانند؟!

درحالیکه هر روز امنیت یک ولایت بنحوی متزلزل میگرددوحالت بحرانی غیر قابل پیشبینی قلمرو یک ولایت را در می نوردد وبرای افکار عامه جهان ومردم افغانستان ایجاد اندیشه میکند.

جالب اینست که درامهء بی امنی درهر ولایات جلوه وجلای، دیگری دارد وبرای مردم این پرسش را پیش می آورد که حکومت مرکزی کابل با این (طرازنامه های رنگین تاریخی) که هر روز دریک ولایت اتفاق می افتد آیا میتواند در درازمدت با همین {کج دارومریتر} ها پیروزیی بدست آورد

ودرنهایت با فرستادن {هیأت ها} ودرآغوش کشیدن هردوطرف قضایا، به این جنگهای زرگری نقطهء پایان بگذارد؟! مسألهٔ قابل تأمل اینست که وقتی بپذیریم که آقای کرزی برندهء انتخابات ورئیس جمهور منتخب مردم باشند، آیا درنبود پارلمان تا، برگزاری انتخابات پارلمانی با کدامین کابینه وهیأت وزارء وبا چه شیوه یی کشور را اداره خواهند کرد؟

آیا با یک کابینهء مسلکی وآگاه وبدون وابستگیهای سیاسی، تنظیمی ، محلی نژادی وقومی ویا با همین کابینهء وابسته وآمیخته درآلایشهای سیاسی، نظامی، تنظیمی وقومی ویک کابینه وزیران مشاور که سهم چندان موثری در حرکت ماشین دولت ندارند، با کدام یکی؟

به هر صورت، این امر مسلماً ، یکی از موارد قابل اندیشه مردم کشور به شمار می رود، زیرا ضرروزیان کار کردهای دولت موقت وانتقالی برای مردم ، تاهمین اکنون به مراتب بیشتر از منفعت آن بوده است .

درغیر آن اگر مردم این اطمینان ویقین را داشته باشند که وضعیت اداره‌ء کشور بهبودمی یابد، عدالت تأمین میگردد، وضع معیشت وکار مردم تضمین میشود، بازسازی ازین حالت رکود، بیرون می آید،

شایسته سالاری تحقق می یابد ، اداره‌ء دولت اعم ازملکی وقضایی نه درحرف، بل درعمل اصلاح میگردد، حقوق مردم تلف نمیشود وجیبهای شان درادارات دولت دربرابرانجام یک کارقانونی خالی نمیگردد، میا ن دزدوصاحب خانه تفکیک برقرارمیگرددوازهمه مهمتر مال دولت به عناوین گوناگون حیف ومیل نمیشود وزمین وملکیت های مردم به دست زورآوران تقسیم وترکه نمیگردد، درآنصورت آقای کرزی یگانه نماینده ملت ورئیس جمهور منتخب کشور خواهد بود!؟

صلح و ثبات در افغانستان:

نکاتی از دیدگاه یک دیپلومات جاپانی پیرامون راهی که در پیشروست

پیوسته به گذشته

مایاهارا نویوتاکا

جاپانی ها بسیار معتقد اند که کمکهای بیشتر از جانب مردم افغانستان استقبال خواهد شد. اما اگر کمک بین المللی از هر نوعی که باشد، به نظر برسد که تسلط خارجي را در پی دارد، مردم افغان به ان مظنون و حتی با ان در تضاد قرار میگیرند، با بیاد اوردن ان کشورهاییکه در کشور افغانها در گذشته خسارات را تحمیل نمودند.

بناءً گروپ مشورتی یک رول مهمی را دارد. دولت ملاقات های خود را ترتیب نموده و کوشش میکند تا رهنمود های سیاسی را برای هر نوع کمکها با توقع اینکه کشور های کمک کننده و موسسات تطبیق کننده، بین المللی انها را حمایت و تعقیب خواهند نمود، ارایه میدارد.

در قدم سوم، بدون در نظر داشت حساسیت های افغانی در باره، دخیل بودن خارجی در بازسازی کشور، مصالحه، ملی موفق و بازسازی قویا بر حمایت جامعه، بین المللی بسته گی خواهد داشت. کمک در عرصه های امنیت، اقتصادی و سیاسی ضرورت خواهد بود.

اولین سنگر امنیتی در افغانستان قوای ایتلاف و ایساف است. انتخابات که در سال روان زمان بندی شده است اگر در کمک مالی بین المللی تا اخیر رخ دهد به تعویق خواهد افتادا.

اصلاحات مربوط به امنیت، مشتمل بر تشکیل اردوی ملی افغانستان، سازماندهی مجدد پولیس ملی، اصلاحات قضایی و پروگرام آغاز نو برای دی دی ار تماماً قویاً متکی بر کمک بین المللی استند.

احیای مجدد شبکه های سرک های عمده تقریباً بطور مکمل به وسیله، کشور های مساعدت کننده و بانک های انکشافی بین المللی تمویل میشوند. بدون کمک خارجی تلاش های بازسازی ناکام خواهد شد.

قدرت دولت مرکزی در سرتاسر کشور بر قرار نشده است، اما دولت قدم به قدم پیش میرود تا قدرت خود را در تمام مناطق توسعه دهد. از جمله اقداماتی که دولت اتخاذ نموده است عبارت از نشر پول جدید، تحکیم نمودن کنترول گمرکات، و تعین نمودن والی ها، قوماندانهای امنیه، و قوماندانهای نظامی منطقوی میباشد. این اقدامات تا اکنون با مقاومت نظامی از جانب رهبران منطقوی پرقدرت روبرو نشده است. فکر میشود که توجه بین المللی متمرکز بالای افغانستان و حضور قابل دید جامعه، بین المللی بشکل دفاتر یوناما، ایساف، قوای ایتلاف، تیم های بازسازی ولایتی، و دفاتر کمکهای خارجی یکجا منحیث یک اتصال متوازن در بین حکومت مرکزی و رهبران منطقوی فعالیت مینمایند به عباره دیگر حکومت مرکزی از از حمایت خاموشانه ولی قابل دید جامعه، بین المللی در استای اقدامات خود جهت توسعه، قدرت دولتی در مناطق محلی برخودار میباشد.

در ارتباط به یک جنبه، دیگر کمکهای بین المللی، جامعه، بین المللی باید کمکهای را به طور مشترک تطبیق نماید.

تاریخ افغانستان شاهد بسیار موارد کمکهای سیاسی و نظامی که بطور یک جانبه به وسیله، یک ملت به یک گروپ یا حزب مشخص تهیه گردیده است، بوده است.

این کار سبب ایجاد موانع در راه مصالحه، ملی و ادغام مجدد به حیات ملکی گردیده است.

چهارم، اینکه احیای صلح و بازسازی در افغانستان یک ساختار کلی مجدد موسسات دولتی و سیستم های اجتماعی و همچنان برقراری حکومت قانون در سراسر کشور را ایجاب مینماید.

بطور مثال یک تعداد زیاد مردم منحیث مامورین دولتی، عساکر و مامورین در اسناد رسمی ثبت شده اند، اما نه حکومت مرکزی و نه محلی توانمندی تطبیق پالیسی خود را دارند. منازعه های محلی بالای زمین، آب و کنترول های محلی را از طریق اعمار ظرفیت، قوی ساخته شوند. و همچنان اداره، موثر محلی تاسیس و گروه های نظامی از سیاست محلی دور نگهداشته شوند.

ادامه دارد

گپهای از سیاست در افغانستان

کوه بابا

پارلمان (شورا) :

درین جا می خواهم در باره مشکل پارلمان در کشور ما سخن هایي به میان آید.

ما در طول تاریخ افغانستان پارلمانی به مانند کشورهای دموکراتیک کمتر داشته ایم ومی توان گفت که نداشته ایم. در کشورهای دموکراتیک که بر اساس سیستم پارلمانی اداره می شوند، پارلمان به وسیله انتخابات آزاد حزبی به وجود می آید. حزبی که در پارلمان اکثریت را به دست آورد حکومت را تشکیل می دهد و بدینترتیب در تصویب قوانین و اجرای سایر امور با پارلمان مشکل جدی نمی داشته باشد. احزاب مخالف در داخل پارلمان افشا گری، اعتراض و مخالفت می نمایند ولی از انجای که اکثریت ندارند مانع تصویب پیشنهاد های حکومت در بخش قوانین وغیره شده نمی توانند. ما در افغانستان این گونه پارلمان نداشته ایم. گاهی به ندرت پارلمانی داشته ایم که به صورت نسبی (طور فردی نه حزبی) به گونه دموکراتیک برخی از اعضای آن انتخاب شده بودند (دوره 7، 12و 13) ما درآن دوره ها نیز شاهد بودیم که حکومت با پارلمان مشکل جدی داشت و این مشکل طوری جدی بود که پارلمان به حیث یک مانع جدی در برابر تطبیق پلان های انکشافی در تمامی حیات ملی مبدل شده و با مخالفتهای جا وبیجا امور اجرایی حکومت را فلج نموده بود. بدین ترتیب در هر دوره تقنینیه چند تا حکومت می آمد و می رفت. این یک سوال قابل بحث است که چنین پارلمانهای موجب انکشاف کشور می گردد یا رکود آن؟ این بحث را می توان چنین باز کرد: اکثریت مطلق اعضای پارلمان از محلات (ولسوالیها ولوی ولسوالیها) می آیند. در انجا ها مبارزات انتخاباتی در میان متنفذان محلی به شیوه سنتی صورت می گیرد. شیوه سنتی آن است که هر کسی پول فراوان مصرف کرد و مردم را زیاد پلو و صاحب رسوخان قریه و ملاهای منطقه را با اهدای پول و تحفه راضی ساخت و یا تفنگ داشت در انتخابات برنده می شود. برنده انتخابات که اکثراً از سواد کافی بهره نداشته و مفهوم مبارزه پارلمانی را نمی داند به مردم محل جهت رفع مشکلات شان وعده های زیاد غیر عملی می دهد. وقتی به پارلمان می آید ذهنش عمده تاً به دو چیز مشغول است، اینکه چگونه پولهای مصرف شده را چندچند به دست آورد و دیگر اینکه وعده هایی را که به اهالی محل خویش داده است چگونه بر آورده سازد.

اصل وظیفه یک عضو پارلمان در سیستم پارلمانی، که همانا ابراز رأی اعتماد به حکومت و نظارت بر اعمال حکومت، ارزیابی طرح های قوانین و تصویب آنها، ارزیابی تصویب پلانها و برنامه های انکشافی و ترقی کشور در جهات مختلف تولیدی، ساختمانی، فرهنگی، خدماتی و غیره، ارزیابی و تصویب بودجه دولتی و ارزیابی و تصویب مقدار نشر پول و غیره مسایل مبرم ملی می باشد اصلاً در فکرش خطور نمی کند. هر روزه عرایض گوناگون موکلانش را زیر بغل گرفته به خاطر واسطه بازی و اجرای کارهای شخصی اکثراً غیر قانونی دفتر به دفتر سرگردان می باشد. با ینگونه کارها که مطابق وظیفه و شأن یک عضو پارلمان نه می باشد، با استفاده از حیثیت عضویت پارلمان وقت خود و اعضای حکومت را ضایع می سازد هرگاه بعضی از کارمندان حکومت و یا اعضای حکومت در اجرای خواهشات شخصی اش کوتاهی نمایند، آنان را در انجمن های مربوطه پارلمان احضار و با اهانت و شماتت باعث ضیاع وقت شان گردیده وگاهی از تریبون پارلمان علیه شان از سخنان اهانت بار کوتاهی نمی کند. مشکل دیگر اینکه وقتی پارلمان حزبی نباشد، حکومت با هریک از اعضای پارلمان که به چند صد نفر می رسد روبرو ست و هر یک خواهشات بی شمار محلی و ملی دارند و اجرای بلا درنگ آنها را از حکومت می خواهند. طبعاً توانایی مالی و تخنیکی حکومت در سطحی نیست که بتواند همه، این خواهشات را بر آورده سازد و این موضوع باعث کش مکش وجدال اعصاب شکن در میان اعضای پارلمان و اعضای حکومت می گردد و به صورت کل مناسبات پارلمان و حکومت طور تیره و تار می شود که زمینه ساز رکود کار های مملکت می گردد.

ادامه دارد

محمد حسن (حقیار)

د بی ګناه او مظلومو هیوادوالو وژنه د څه لپاره؟

هیوادوالو به مو په تیرو نږدي ورځو کې له سیمه ایزو او نړیوالو خبري سرچینو څخه زمونږ د څو تنو بی ګناه هیواد والو د وژني خبر اوریدلی وي. چې په دوی کې د ننګرهار ولایت د ټاکنو د پروسي د ښځینه کارکوونکو او یو کوچني وژنه او د لسو نورو میرمنو سخت تپي کیدل، د جلال اباد ښار د تلاشي په چوک او دچپر هار په اډه کې دوه پرله پسی چاودنې چې نږدي دیرش تنه یې ټپیان او د اوریدوله مخي دوه تنه یې ووژل. همدا راز د ارزګان په ولایت کې د کارت د اخیستني په جرم؟! د شپاړس هیوادوالو چې ډیر یې ځوانان وو بی رحمانه وژنه د یادونې وړ ده.

که څه هم دا لومړی ځل نه دی چې په افغانستان کې د بی ګناه خلکو وینې توئیږي. بلکه له بده مرغه دا سلسله ډیره اوږده او ډیره سابقه لري او دادی پوره شپږ ویشت کاله کیږي چې زمونږ مظلوم او رنځیدلی ملت د وینو په ګرداب کې غوټې وهي او څه کم دوه میلیونه ککړي مو تر خاورې لاندې شوي. میلیونونه بی ګناه هیواد وال مو معیوب، معلول کونډې بوري، یتیمان او در په دره شول. او بیا هم په ډیر افسوس سره باید ووایو چې دا لړۍ لاهماغسي روانه ده او لا معلومه نه ده چې تر کومه به غځیږي.

د روسانو له ماتی او وتلو او بیا د ډاکټر نجیب الله د ژړیم تر نسکوریدلو وروسته زمونږ هیوادوالو ته دا هیله پیدا شوه چې نور به نو د جنګ او اور لمبی نه وي او په خپل هیواد کې به د ارام ساه واخلو. خو ډیر ژر چې د افغانانو دا هیله په نهیلي بدله شوه او د جنګ او اور لمبی تر اوسه داسې تندې او ژبغړانده شوی دی.

د طالبانو پنځه کلنی واکمنی افغانستان په بین المللی ډګر کې له تجرید اوانزوا سره مخ کړ د هغوی او خلکو ترمنځ واټن زیاتیده د دوی په دوره کې هم څه د بین المللی تغیراتو له کبله او څه هم د طالبانو د سیاست له کبله ملت وسوځید.

اوس چې یو ځل بیا ځینو بی احساسو خلکو سر راپورته کړیدی او په دی وروستیو کې یې غلچکي بریدونه هم ډیر شویدي نو دوی هم له ملت سره دښمنی را اخیستی ده اوس پوښتنه داده چې دا ملت ولی دومره خوړول کیږي؟ دی ملت څه ګناه کړیده چې هر وخت د غنمو په څیر د ژرندی د دواړو پلونو ترمنځ دل کیږي؟ آیا دا په دې مانا نه ده چې دی قهرمان ملت ته دخپلی اتلولی او شهکاری جزا ورکول کیږي او دا هر څه په شعوری او غیر شعوری ډول د پردیو په لمسون تر سره کیږي؟ په ننګرهار کې د بی ګناه، مظلومو ښځو چې د خپل فامیل د نفقې لپاره یې مزدوري کوله او د هغه کوچني چې لا یې د مور شیدي خوړلی سړی څنګه توجیه کړي؟ اسلام خو وایي چې له ښځو سر آن سپیخلی جګړې په وخت کې هم ګوزاره کوی او په ښځو او کوچنیانو باندی د آن د جهاد په ډګر کې هم لاسونه مه اوچتوي. نو بیا د بی ګناه وژنی لپاره څه دلایل وړاندی کولای شي؟

څرنګه چې افغانان غیرتی او میرني خلك دي نو ښځو ته ډیر زیات درناوی لري حتی که د پلار قاتله یې هم وي نو په ښځو لاس جګول یې، ناخوالي او بی غیرتی بولي. آن که په چا د چا د قتل پور هم وي خو چې د قاتل د کورنۍ تور سری عذر ته ورشي نو د خپل مقتول وینه هم وربښی او د لادرناوي لپاره یې تیکری هم ورکړي. نو زه نه پوهیږم چې دا څنګه افغانان او بیا پښتانه نه دي چې بې ګناه تور سړي او کوچنیان په بمونو داسی الوزوي چې جسدونه یې هم په لاس رانه شي؟

کوم اسلام د ارزګان د شپاړس تنو بی ګناه بی وزلو او له ځان نه ناخبره ځوانانو مرګ روا کړی دی؟ آیا دا پراخه دین دومره تنګ او لنډ شو چې یوازی د انتخاباتو د کارت په لرلو د سړي مرګ روا کړي؟ او بیا یې جسدونه هم کورنیو ته ور ونه سپارل شي؟

د بی ګناه انسان وژنه خو ډیره لویه (کبیره) ګناه ده نو دا کسان ولی هره ورځ دا ډول ګناهونه کوي؟ داسی ښکاری چې دی خلکو ددی ټول ملت د وژلو تا بیا کړیده. ځکه هری کورنی د ټاکنو کارتونه اخیستی دي. کله کله وایم چې پریږده دا ټول ملت په یوه ورځ ووژني چې د وژلو. وهلو داغلو او ... لړۍ ژر پای ته ورسیږي او دولس تدریجي مرګ او لاټجه یو ځل پای ومومي.

دا کارونه له اسلام او ملت سره ښکاره دښمني ده. دا کار به پرته له دی چې عاملین یې له رسوایي سره مخ او له ملت څخه دوی تجرید ته لاړ هواره کړي بله پایله نه لري. افغانان د فولادي هډو خاوندان دي او دا ډول بریدونه به یې په روحیه هیڅ اغیز ونه کړي. ښایي دا کسان دا خل خپله هندارې په اوبو کې وینې او پوهیږي چې د کلیو او ښارونو د نیولو په احتمالي صورت به داځل د تیر ځل په څیر ولس له خوا په ګلاتو او چکچکو بدرګه نه شي او نه به هغه پخوانی تود هرکلی وویني نو ځکه خو یې دا خل له همدې پیل څخه له ملت سره دښمنی پیل کړیده.

دا خبره هم د یادونې وړ ده چې انتقالي اداري او د نړیوال ائتلاف مرستندویو ځواکونو هم چې د ولس د ساتني دنده او مسوولیت لري تر وسه خپل رسالت او مسوولیت نه دي تر سره کړي اوپه ډیره بی تفاوتي او بی پروایي سره یې د ننداری کوونکی حیثیت خپل کړیدي. نړیوال ائتلاف یوازې سترو ښارونو ته ډیره توجه کوي او داسی انګیري چې ګوندې همدا د کابل جلال اباد قندهار مزار او کندز ښارونه ټول افغانستان دی. دوی افغانستان په همدی ښارونو کې محصور بولي او کلیوالو سیمو ته هیڅ توجه نه کوي. د ایتلاف د انتقالي او اداري هغو ملګرو اوچاروا کو چې د ملت او هیواد د سرحداتو د ساتني دنده یې پر غاړه اخیستې. باید د امنیتی چارو خوا ته لازیاته پاملرنه وکړي.

د افغانستان د خپلواکۍ ملي غوښتونکی
ننګرهار

متصدی صفحه :ناصر بشر

زما نوم بلقیس دی اوس چې د ۳۰ کلونو په شاو خوا کې عمر لرم ډیر کلونه پخوا د دولسم ټولګی فارغ شوی یم او بیا مې د کیمیا او بیولوژی په څانګه کې د پیداګوژی له انستیتیوټ څخه د فراغت سند تر لاسه کړی دی لومړی معلمه وم بیا می وروسته په دولتی اداری برخه دنده ترسره کوله.

د ځوانۍ دور همداسی دی چې د چا خور او لور پیغله شي خلك پرې جرګه کوی په ما هم ډیری مرکی وشوی او کیدلی کله به زما خوښه نه وه او کله به می د مور او پلار خوښه نه وه.

یوه ورځ یو څوك چې په استریلیا کې اوسیده زما د خپلوانو له لارې د مرکی له پاره ښځی راولیږلی هغه زما غوښتنه وکړه ماته بهر ملګونه ښه ښکاریده زه زړه نا زړه وم ماځان سره فکر کولو چې خوان هلك به وی عکس یې همداسی ودهغوښځو له خوا د هغه هلك لاوړل شوی و عکس می هم ولیده ظاهراً د ځوانۍ په ټوله ښکلا او ځانګړتیاوو برابر و.

خو کله به می له ځان سره وویل چې عکس خو د چا د شخصیت دښه والی او ځوانی نمایندګی نشی کولای. کیدای شی دا عکس د پخوا وخت وی اوس به یی اوصاف له لاسه ورکړی وی کله به می په زړه کی راغلل چی د بل چا نه وی؟

او داسی ډیری نیمګړتیا وی به په مخ کې راته ودریدلی د بلی خوا داراته ښه ښکاریده چې زه بهر ته لاړه شم ښه او ازاده ژوند ولرم د چاپه خبره خیالی باغونه می ځان ته جوړول. زما په دی خپلو کې زما یو ورور ډیره علاقمندی درلوده چې ما ورکړی هغه د پیسو په تمه و چې ماته به له هغی ځای نه پیسی رالیږی که می مخالفت کړی وای خفه کیدو. ورورته می څه وکتل ما رواج ته وکتل بهرنی دنیا ته وکتل موافقه می وکړه نامزاده شوم وروسته واده جوړ شو تروادې پورې می هلك اونه لیده په زړه کې به می کله کله د هغه څیره راز راز ګرځیده په شاندارہ مراسمو سره د پینبور په یو لوی هوټل کې می واده جوړ شو. د هغه د خپلوانو له خوا د سرو زرو ګانی راته واخیستل شوی. نوی جامی واخیستل شوی هوسونه می پوره شول په خپلوانو انجونومی ځان لوړ ګڼلو. هوټل کې واده شروع شو نو له کمپ څخه راسأ هوټل ته ولاړو. نه خیر زه له دوو انجو سره ارایشګاه ته ولاړمه یوه ښکلی ناومی رانه جوړه شوه. بیا په یوه ګلپوش موټر کې هوټل ته لاړو او په یوه ځانګړی خونی کې کیناستم انجونو راسره ټوکی کولی زما دمیړه خپلوانی وی د هغوی په حرکاتو پوه شوم. چې ما پوری یې خندل څو شیبی وروسته یو سپین ږیری سړی راغی لوړ دنګ زور او سپین ږیری و خوارو چې دی مخ هدوکی یې راوتلی وو کوتی ته رانوت ما فکر کاوه چې دا به د هلك یا د شاه ورور وی. یا به یې پلار وی او یا به یې کاکا وی ما به همدغه نظر

زه یې په عکس
تیر وتم او ورور
می د هغه ډیسو په تمه

په سر وړل کیدو زه د هغه د لور په ځای وم په تاکلی ځای کې ودریدو خلکو زمونږ په کورنی بد ویل او ما ژړل او ډیرو خلکو هم ژړل. ټول ښځو ژړل واده تیر شو زه له هغه سره کور ته لاړم چې په کرایه یې نیولی وهره شپه په اروشبکوناسته وم اواوس هم په ستر ګوکی می اوشبکه ته ده پاتې خپلوانو ته خجالته یم یوه شپه یې ماته وویل: زما له خپلوانو سره به ښه ګزاره کوی ما ورسره ومنله پس له یو کال زما ویزی زلمیان بچیان خلاص شوزه اوس په بهر کې یم زمادغه زور خاوند ښځه او بچیان لری او ورته کتل څه خبره وم چې تقدیر زما د ژوند ملګری کړی و. زما لاس د هغه په لاس کې ورکړل شو او له ستر ګو می اوښکو حرکت وکړ اهسته برو شروع شوه د خلکو ترمنځ تاکلی ځای ته روان شوو. قران شریف زمونږ لمسیان لری اوس زما ژوند ډیر خراب شوی دی خوانی می لاړه. په کور کې جنګ او جګړی وی زما د ورور مناسبات ورسره خراب شوی ځکه چې پیسی ورته نه ورلیږی زه یی په دی خاطر زما د خاوند څخه یو څه پیسی تر لاسه کړی اوس چې زما ورور خپل هدف ته ونه رسید نو زما د دی زورِ میړه سره مخالف شوی دی.

ما ته وایی چې طلاق تری واخله خو ماته دا کار بد ښکاری دا زما په او خورونکی برخلیك دی چې زه ور سره مخامخ شوی یم زما برخلیك باید نوری انجونی وګوری چې خپل ژوندخراب نه کړی ځانته خیالی دنیا جوړه نکړی د چا په عکسونو او پیسو سهوه نه شی خپل غریب په بهر کې تر پول داره او ثروتمند غوره وګڼی او له داسی چا سره واده وکړی چې له خپل وطن سره مینه ولری او فریب ورکوونکی نه وی او زما غوندی په بدبختی اخته نشی

زه څه وکړم مجبوره چی خوروونکی ژوند ترمرګ پوری تیرکړم اودهوس ځښتانوته په سپکه وګورم.

د نومونو په کینبودو کې پاملرنه

د دود له مخی د نړی په ټولو هیوادونو کې دود داسی دی چې کله یو نوی ماشوم وزیږیږی په هغه باندی نوم اینبودل کیږی دا نوم د هغه کوچنی ماشوم د ژوند په ټوله دوره کې که چیری په خپل حال سره پاتی شي د هغه په ژوند او شخصیت کې له اغیزی پرته نشو بللای. نومونه په بیلابیلو ټولنو او هیوادونو او په بیلابیلو سیمو او کورنیوکې په جلا جلا مراسمو سره کینبودل کیږی. زمونږ په هیواد کې زیاتره کورنی چې کله په کوچنی ماشوم باندی نومونه ږدی د کلی ملا صاحب ته وایی چې نوم ورباندی کیږدی ځینی کورنی د خپلی کورنۍ مشر ته وایی چې یو نوم پرې کیږده هغه چې هر نوم ورته واخیست هغه نوم ورباندی ږدی ځینی کورنی بیا د نوم د اینبودلو په وخت کې یوه میلمستیا برابروی چې په دریمه ځلورمه او یا شپږمه شپه باندی چې داسی غونډه جوړه شی هر څوك څو څو نومونه وایی او په ګډه ټول یو نوم ټاکی او ورباندی کینبودل کیږی خو زیاتره نومونه داسی وی چې هغه ښه نومونه نه وی کله چې ماشوم لوی شی له خپل نوم څخه شرمیږی د ځان لپاره بل دوم نوم یعنی تخلص کیږدی چې خپله یې خوښیږی.

د بیلګې په توګه د عبدالرسول نوم. چا ینکه. پیاله. افغانستان. پاکستان. خیږی. مړ. پسه. لیوه او داسی نور.

ځینی وخت داسی کیږی چې یوځوك په خپل ماشوم ښکلی نوم کیږدی خو د خپلی کورنۍ له خوا د مور او پلار له خوا ورته چې نوم اخیستل کیږی لکه غفار. غفاری. جمیل. جمیلی. افضل. افضلی. او داسی نور.

جینو ته د خپلی کورنۍ یا مور او پلار له خوا د دی په خای چې خپل اصلی نوم ور واخیستل شي ورته وایی مونجی. نړی. توره کی. ببو. ببرو او داسی نور.

زیاتره داسی نومونه پخپله د هغه چا لپاره چې ورته اینبودل شوی وی ښه نه ښکاری خو مجبور وی چې د دی نومونو په اخیستلو سره ځان وپیژنی او ورته غږ وکړی زیاتره وخت داسی کیږی چې یو څوك د خپل خراب او بی مانا نوم په اخیستلو سره مخالفت کوی او دا مخالفت کول د روان شناسی له مخی د هغه په ذهن او روان کې منفی اغیزی رامنځته کوی.

له درنو کورنیو څخه هیله داده چې د ماشوم له زیږیدو څخه وروسته داسی نوم د خپل اولاد لپاره غوره کړی چې ښه مانا ولری او زمونږ له ولسي دودونو څخه لیږی او جلا نه وی چې په راتلونکی وخت کې هغه په خپل نوم باندی وشرمیږی او له شرم څخه خپل نوم چاته ونه شي ویلای.

یو وخت زمونږ په هیواد کې هندی نومونه رواج شوی وولکه ګیتا. سویتا اونورا و بیا په یو وخت کې روسي نومونه خلکو په خپلو اولادونو باندی کینبودل لکه نتاشا. لینا ودا سي نورد طالبانو په وخت کې ان داسی امر وشو چې د چا نوم بهرنی وی تذکره باید ورنه کړل شي اوس هم باید خلك له پرونیو تجربو څخه په استفاده د خپلو بچیانو لپاره داسی نومونه ونه ټاکی خپل او د خپل هیواد وی چې په راتلونکی کې زمونږ ماشومان چې کله لوی شي په خپلو نومونو و ویاړی نه دا چې په لوبوالی کې یې بدل کړی.

د ډوهاړو ویناوی

هغه څوك چې له دوو شیانو څخه په یوه کې لاس ولری هغه به نیکمرغه وی لومړی ښه کتابونه. دویم د کتاب او مطالعی لپاره اهل دوستان ویکتور هوګو

\

له کتاب پرته خونه داسی ده لکه بی روحه بدن
سیسرو

\

له حکومت پرته ژوند کولای شو خو له کتاب او مطبوعاتو پیرته ژوند نه کیږی
ابراهام

\

هره لیکنه په یو وار لوستلو ارزی
محمد حجازی

\

یو زده کوونکی باید ښه کتابونه ولولی خو یو لیکوال باید بی مختوا کتابونه هم ولولی. زه د یو لیکوال په توګه ډیر خراب کتابونه هم لولم او سره لدی چې ښه پوهیږم چې جواهرات باید په خزانو کې وڼیول شي خو کله کله خرابو کې هم خزانه پیدا کیږی چې د انسان په ژوند کې بدلون راولی.
برنارد شاو

د زده کوونکو لپاره عملی تجربی

په نیرو جګړو کې زمونږ په هیواد کې چې په تعلیمی سیستم کې تر یوی اندازی پوری نسبی پرمختګونه رامنځته شوی وو له منځه لاړل نه یوازی دا چې ښوونځی مو وران شول او د زده کوونکو په اوړو باندی وسلی کینښودل شوی او تعلیمی سیستم مو ګډوډ شو ورسره سم زمونږ په تعلیمی سیستم کې داسی مواد لکه کتابونه. نقشی او لابراتوارونه چې د هیواد په زیاترو لیسو کې موجودوو او په موادو او سامان الاتو سمبال وو له منځه لاړل خو اوس چې په هیواد کې زمونږ تعلیمی مرکزونه بیا په پښو ودریږی او څه د پاسه پنځه میلیونه زده کوونکی د ښوونځیو په دروازو ننوتل خو یوازی د زده کوونکو په کمی زیاتوالی سره زمونږ ستونزی نه حل کیږی ځکه چې زمونږ زده کوونکی له یوی خوا له اقتصادی ستونزو سره مخامخ دی دولت هم دومره توانایی نه لری چې په ټول هیواد کې د زده کوونکو لپاره درسی مواد برابر کړی زده کوونکی هم په خپل مټ نشی کولای چې خپل درسی وسایل خانته برابر کړی.

زمونږ اکثره څه چې ټول ښوونځی تر اوسه پوری دلابراتوارونو له شته والی څخه بی برخی دی زده کوونکی په نظری توګه ساینسی درسونه وایی چې یوازی نظری درسونه د زده کړی او افهام تفهیم په برخه کې لکه څنګه چې لازمه ده مرسته نشی کولای له نیکه مرغه چې په تیره اونۍ کې د ایران دولت له خوا د اتو ولایتونو لپاره دلابراتوارنو په برخه کې مرسته وشوه د ښوونی او روزنی وزارت د ساینس او ټکنالوژی د تعلیمی مرکز د مرستیال حیات صمیم په وینا د کابل د نادریی په عالی لیسه کې د یوی اونۍ لپاره د فزیک کیمیا او بیالوژی په برخه کې د اتو ولایتو د اړوندو ښوونکو لپاره سیمینار جوړ شو چې نوموړی سیمینار د تیری پنجشنبی په ورځ پای ته ورسید د نوموړی د وینا له مخی به د روان کال په بهیر کې له هند سره د قرارداد له مخی ۱۰۳۶ لابراتورونه هم هیواد ته راشی چې د هیواد لیسو ته به ورکړل شي او د کیمیا. بیالوژی او فزیک د اړوندو استاذانو له خوا به ګرانو زده کوونکو ته عملی تجربی ورکړل شي.

نو که چیری دغه لابراتوارونه هیواد ته راورسیږی او په لیسو باندی وویشل شي څرګنده ده چې د زده کوونکو په تعلیمی سطحه کې به کافی بدلونونه راوستل شي خو هغه ستونزه چې د لابراتوارونو په برخه کې لیدل کیږی هغه د لابرتوارونو د موادو شته والی شرط دی په ننګرهار کې د چنکنوریو د لیسی د کیمیا استاد حبیب الله چې نوموړی سیمینار ته راغلی وایی چې په ننګرهار کې یو لابرتوار شته چې دکلونوکلونو راهیسی مواد نه لری چې زده کوونکی پری عملی تجربی وکړی د ښوونی او روزنی د دغو اقدام ضروری بولو چې باید د دغو موادو د برابرولو او د اروند ښوونکی په برخه ګام پورته ضروری دی او باید د ټول لپاره د داسی لابراتوارونو د شته او فعال خبره ضروری بریښی نن سبا نړی په ډیره سرعت سره وړاندی روانه ده او په ساینسی برخه کې په ټولو تعلیمی مرکزونو باندی ډیر فشار اچول کیږی.

زمونږ وطن وران شوی دی تعلیم او تربیه مو خرابه شوی ده اوس که مونږ تعلیم ته ضرورت لرو باید زیاد فشار په ساینس برخه وا چول شي په باندی واچول شي.

ان چې ضرورت چې د پخوا په څیر د ساینس او اجتماعیاتو ځانګی سره جلا شي څو هر زده کوونکی له پیل څخه په خپل راتلونکی انتخابی ځانګه داسی درس ووایی د رشتو جلا والی او د لابراتوار په شته والی او په موادو باندی په تجربو سره کولای شي چې لازیات له ساینسی مضامینو سره زیاته مینه پیدا کړی او عملاً کار وکړی که مونږ هر وخت په زده کوونکو مسوولیت ور په ګوتو کوو لازمه ده چې د راتلونکی په پاره کې ورته د مسوولیت د سرته رسولو په خاطر زمینه هم برابره کړو.

څو وکړای شي د علم او پوهی په ګانه سمبال شي او په عملی ډول د هیواد او خلکو لپاره کار وکړی.

تلاش عراق برای خرید اورانیوم نادیده گرفته شد!

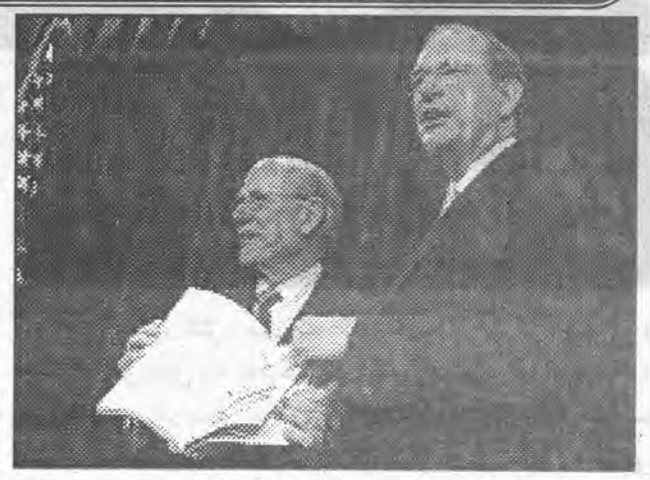

گزارش مجلس سنای امریکا ضمن انتقاد از عملکرد سازمان مرکزی اطلاعات ایالات متحده – سیا – در زمینه گرداوری و تدوین اطلاعات مربوط به توانایی تسلیحاتی عراق، گفته است که در عین حال سازمان های اطلاعاتی مساله تلاش رژیم سابق عراق برای خرید اورانیوم از کشور نیجر را به خوبی دنبال نکردند.در گزارش کمیسیون اطلاعات سنای امریکا، مسئول تحقیق در مورد گرداوری و تحلیل اطلاعات منتهی به حمله نظامی ایالات متحده به عراق، آمده است که میزان اطلاعات در زمینه تلاش رژیم صدام حسین برای خرید اورانیوم از کشور افریقایی نیجر به مراتب بیشتر از ان بوده که سازمان سیا قبلا اظهار داشته بود.در این گزارش آمده است که ارزیابی سازمان سیا در این زمینه متناقض و مغشوش بوده است.سال گذشته و در زمان انتشار اخبار مربوط به مراجعه عراق به کشور نیجریا برای خرید اورانیوم، دفتر رییس جمهوری این اخبار را غیرقابل اعتماد توصیف کرد هرچند جورج بوش، رئیس جمهوری، در سخنانی در برابر کنگره امریکا در ماه جولای همان سال به این موضوع اشاره کرده بود..حال کمیسیون اطلاعات مجلس سنا می گوید که سازمان های اطلاعاتی فرانسه و بریتانیا به دولت امریکا اطلاع داده بودند که عراق در صدد خرید اورانیوم از این کشور افریقایی بوده است.به گفته این کمیسیون، یک دیپلمات بازنشسته امریکایی که برای تحقیق در این زمینه به نیجریا اعزام شد نتوانست شواهدی در مورد تماس عراق به دست اورد.گزارش سنای امریکا از سیا گزارش های اطلاعاتی در این زمینه مقصر ندانسته و به خصوص تاکید کرده است که دولت هیچ فشاری بر سازمان های اطلاعاتی وارد نکرد تا گزارش خود را منطبق با خواست مقامات تصمیم گیرنده تدوین کنند. با وجود انتشار این گزارش، جورج بوش، رییس جمهور، از تصمیم دولت خود در حمله به عراق دفاع و تاکید کرده است که دولت، کنگره و سازمان ملل همگی قبول داشتند که عراق دارای توانایی تولید جنگ افزارهای کشتار جمعی است و می تواند تهدیدی را متوجه سایر کشورها کند.درمقابل، جی راکفلر، سناتور دموکرات و معاون کمیته اطلاعاتی سنا، گفته است که اگر کنگره از اطلاعات کنونی برخوردار بود وی تردید دارد که از حمله به عراق حمایت می کرد.وی گفته است که جنگ عراق باعث ایجاد نفرت از امریکا در جهان اسلام شده و به این ترتیب، این کشور را اسیب پذیرتر ساخته است.اما سناتور جمهوری خواه پت رابرتز، رییس کمیته، گفته است که نباید نقاط ضعف سیا را بیش از حد بزرگ جلوه داد زیرا سازمان های اطلاعاتی دیگر کشورها و سازمان ملل نیز به همین نتایج رسیده بودند.بریتانیا متحد اصلی امریکا بوده که براساس اطلاعات مربوط به خطر تسلیحاتی عراق از جنگ حمایت و در ان شرکت کرده است.قرار است یک هیات تحقیق که دولت بریتانیا در مورد نحوه گرداوری اطلاعات مربوط به عراق تشکیل داده است در هفته جاری گزارش خود را منتشر کند.

گروگان پاکستانی:
شاهد گردن زدن گروگانها بودم

یک گروگان سابق پاکستانی در عراق گفته است که هنگام اسارت در دست آدم ربایان شاهد گردن زدن سه گروگان دیگر بوده است.امجد حفیظ، شهروند ۲۶ ساله پاکستانی، که پس از آزادی از دست گروگانگیرها روز جمعه، ۹ جولای، به کشور خود بازگشت، در میدان هوایی اسلام آباد، پایتخت، گفت که دو تن از کسانی که به دست گروگانگیرها به قتل رسیدند به انگلیسی سخن می گفتند و نفر سوم یک شهروند عراق بود. آقای حفیظ، که به عنوان راننده در یک شرکت امریکایی در عراق به کار اشتغال داشت، روز ۲۵ جولای ربوده و روز ۲ جولای آزاد شد.وی گفت که آدم ربایان مسلح او را نزدیک شهر ناصریه به گروگان گرفتند و پس از تزریق داروی بیهوشی او را همراه خود بردند.به گفته امجد حفیظ، گروگانگیرها او را متهم می کردند که برای سازمان سیا جاسوسی می کند و به مدت سه روز او را لت و کوب کردند.سپس گروگانگیرها به وی گفتند که به زودی او را گردن خواهند زد و خواستند که برای آخرین بار دعا کند.سپس وی به اتاق دیگری نزد سه گروگان دیگر برده شد و در آنجا شاهد بود که دست و پای آنان را بستند و یک مرد چاق در حالیکه فریاد الله اکبر سر می داد، گردن هر سه نفر را قطع کرد.پس از ربودن امجد حفیظ، گروگانگیرها اخطار کرده بودند که در صورتی که تندروهای بازداشت شده در عراق آزاد نشوند این شهروند پاکستانی را گردن خواهند زد. هنوز اظهارات این گروگان سابق پاکستانی تایید نشده است.از ماه اپریل تاکنون خبر کشته شدن پنج گروگان خارجی در عراق انتشار یافته که گروگانگیرها دو نفر آنان را

انتقاد امریکا از رای دادگاه لاهه

یک محکمه بین المللی در لاهه علیه سیاست دولت اسرائیل در ایجاد حصارهای امنیتی با انتقاد امریکا مواجه شده است.سخنگوی وزارت خارجه امریکا در واکنش نسبت به رای محکمه لاهه در غیرقانونی بودن ایجاد حصار در سرزمین های فلسطینی، که دولت اسرائیل آن را برای حفظ امنیت خود ضروری می داند، گفته است که این رای نامناسب نیست.روز جمعه، ۹ جولای، محکمه بین المللی پس از رسیدگی به درخواست مجمع عمومی سازمان ملل متحد برای رسیدگی به مساله حصارسازی آن را مغایر قوانین بین الملل تشخیص داد.دادگاه در حکم خود، که با اکثریت آرای قضات حاضر صادر شد، این رای را صادر کرد.براساس رای محکمه، که پس از پنج ماه رسیدگی به این شکایت صادر شد، ایجاد حصار در سرزمین های فلسطینی و هرنوع تشکیلات مرتبط با اداره آن غیرقانونی است.در قوانین بین المللی، تغییر در اراضی اشغالی توسط دولت اشغال کننده که باعث تغییر در شرایط این اراضی یا احتمال جدایی یا انضمام بخشی از آن به خاک کشور دیگر شود غیرقانونی است. محکمه از اسرائیل خواست که براساس قوانین بین الملل به سرعت این دیوارها را برچیند.قضات محکمه بین المللی در رای خود گفته اند که استدلال اسرائیل را در این مورد که ایجاد حصارها تنها راه حفظ امنیت شهروندان آن کشور است قانع کننده نیافته اند.

انتقاد آیت الله امامی کاشانی از محمد البرادعی

یکی از روحانیون بلندپایه حکومت ایران از محمد البرادعی، رئیس آژانس بین المللی انرژی اتمی به خاطر گفتگو درباره آمال های اتمی ایران با اسرائیل انتقاد کرده است.آیت الله محمد امامی کاشانی در مراسم نماز جمعه تهران گفت که آقای برادعی به اسرائیل اجازه داده است با پرداختن به مساله ایران از بحث درباره تسلیحات هسته ای خود طفره رود.به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی او گفت: "البرادعی به جای اینکه به صهیونیست ها بگوید شما کارتان را درست کنید، به بحث درباره ایران پرداخته است." وی اظهارات اسرائیل دایر بر حمایت از سیاست پاکسازی منطقه خاور میانه از سلاح های کشتار جمعی به عنوان بخشی از معامله کلی صلح در منطقه را به عنوان یک دروغ محکوم کرد.آیت الله امامی کاشانی گفت ایران از حق خود برای انجام تحقیقات علمی، از جمله در زمینه انرژی اتمی، کوتاه نمی آید.آقای البرادعی روز پنجشنبه به دیدار سه روزه خود از اسرائیل پایان داد اما دولت اسرائیل با ادامه سیاست "ابهام استراتژیک" از انکار یا اذعان به در اختیار داشتن سلاح های اتمی خودداری کرد.به گفته خبرنگاران بی بی سی اغلب کارشناسان بر این باورند که اسرائیل زرادخانه اتمی پیشرفته ای دارد.مفسران اسرائیلی همواره استدلال کرده اند که برنامه اتمی اسرائیل بازدارنده است. به این معنی که از این زرادخانه استفاده نمی شود اما می تواند نقشی بازدارنده در مقابل یک حمله بزرگ شیمیایی، بیولوژیکی یا حتی اتمی داشته باشد.این استدلال البته کشورهای منطقه را متقاعد نخواهد کرد چرا که معیار دوگانه ای را حاکم می بینند.آنها می گویند اسرائیل تحت فشار اندکی از سوی جامعه جهانی برای رها کردن زرادخانه هسته ای اش قرار داشته در حالی که عراق صرفا به دلیل ادعای پیروی نکردن از عدم تولید سلاحهای کشتار جمعی زیر فشار خردکننده ای قرار گرفت که از تحریم اقتصادی شروع شد و نهایتا به حمله به این کشور ختم شد.اکنون ایران تحت فشار قرار گرفته تا برنامه هسته ای خود را در معرض بازرسی و نظارت دقیق تری قرار دهد.البته اسرائیل مثل هند و پاکستان که به تولید سلاح اتمی پرداخته اند هرگز پیمان منع تولید و تکثیر سلاحهای اتمی را امضا نکرده است. از الزامات این پیمان تعهد به عدم پیگیری برنامه های تولید سلاح اتمی است.ایران این پیمان را امضا کرده است و خواه ناخواه این امر امکان های بیشتری برای جامعه جهانی ایجاد می کند تا تهران را به شفاف سازی در عرصه اهداف اش از برنامه هسته ای خود وادار سازد.

ملګرو ملتونو او ...

د سپینې مانۍ له خوا په یوه خپاره شوي بیان کې ویل شوي چې د متحده ایالاتو ولسمشر بوش د ا فغانستان د انتخاباتو د نیټې هرکلی کوي او هغه د ولسواکۍ او جمهوریت لور ته د افغانستان د لیږدیدو لپاره مهم تمام بولي به بیان کې دغه راز راغلي دي: د انتخاباتو د نیټې په هکله پریکړه ددې نښه ده چې افغانان به طالبانو او نورو ترهګرو عناصرو ته اجازه ورنه کړي چې د دوی د دموکراتیکې او ولسواکي راتلونکي په لاره کې خنډونه جوړ کړي. د ملګرو ملتونو د سازمان عمومي منشي کوفی عنان هم د افغانستان د انتخاباتو د نیټې هر کلی وکړ. د هغه ویندوی وویل: ددې لپاره چې د ازادو او مناسبو انتخاباتو د تر سره کولو لپاره شرایط برابر شي د هغو ځنډول ضروري وو.

ارادہ
زیرنظر هیات تحریر انتشار میباید
موسس وصاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول: ظهور افغان
معاون: سهراب "دیدار"
روزنامه آزاد وملی نشریه مرکزنشراتی افغان
اندیشه وعقاید مطرح شده ازسوی نویسنده گان به خودشان مربوط است
کمپوز و دیزاین: انجینیر محمدجمیل "امیری" و احمدشاه "وحدت"
چاپ: مطبعه مرکزنشراتی افغان

ارادہ در ویرایش و پیرایش مطالب دست باز دارد
آدرس: پروان مینه (ایستگاه سینمای بهارستان سرک مسجد حاجی میر احمد خانه نمبر ۹۵)
تلیفون موبایل مدیر مسوول: ۰۷۰۲۲۴۷۸۷
تلیفون موبایل معاون: ۰۷۰۲۲۲۷۲۶
قیمت یک شماره ۳ افغانی

ERADA Daily
Daily Independent Publication, Publisher: Afghan Media Resource Center
Founder: Haji Sayed Daud, Chief Editor: Zuhoor Afghan
Engineerjamil_amiry@yahoo.com Mobil Phone: 070224787
eradadaily@hotmail.com

DAILY ارادہ

د افغان نشراتي مرکز ملي خپلواکه ورځپانه

سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ ش

سال چهارم شماره ۱۵۷
شماره مسلسل ۵۱۶
یکشنبه ۲۱سرطان ۱۳۸۳ هـ ش
۲۳ جمادی الاول ۱۴۲۵ هـ ق
11 July , 2004

PROPERTY OF ACKU

ملګرو ملتونو او د امریکا ولسمشر د توتاکنو نوي نیټې ستایلې دي

د امریکا ولس مشر جورج د بلیو بوش او د ملګرو ملتونو سرمنشي کوفي عنان د افغانستان دانتخاباتودنیټووتاکنی هرکلی وکړ دافغانستان او او ملګرو ملتونو انتخاباتي مسولینو د جمعي په ورځ اعلان وکړ چې د افغانستان د ولسمشرۍ انتخابات د مخکیني اټکل شوی نیټې سره سیم د میزان میاشتي په ۱۸ ټر سره کیږي خو دولسي جرګي انتخابات چې پخواویل شوی وو د جمهوري ریاست له انتخاباتو سره به په یوه وخت ټر سره شي و ځنډیدل. د ټول ټاکنو د ګډ دفتر مشر ذکیم شا وویل د انتخاباتنو لپاره به شرایط په راتلونکو میاشتو کې ښه شي.

۴مخ

تظاهرکننده گان دایکندی:
دست اراکین نوتقرر به خون آغشته است

ولایت دایکندی به عنوان سی وچهارمین ولایت افغانستان دیروز رسماً ازسوی حامدکرزی رئیس د ولت انتقالی افتتاح شد. مردم دایکندی ازارتقای ولسوالی شان به ولایت خوشحال اندولی شماری ازساکنان این ولایت تازه تاسیس شده درکابل با راه اندازی تظاهرات درمورد افراد تعیین شده درپست های کلیدی ولایت شان اعتراض کردند وگفته اند که این افراد درجنگ های داخلی سالهای گذشته دست داشته اند. تظاهر کننده گان می افزایند افرادی که به عنوان والی ، معاون والی وقوماندان پولیس تعیین شده اند وابسته با احزاب اند که دست های شان به خون آغشته اند وممکن است این بار بااستفاده از قدرت دولتی بازهم اختلافات گذشته را دامن زنند.

تظاهر کننده گان خواستار تعیین افراد بی طرف به عنوان مسوولان ولایت بودند.

عمر داود زی سخنگوی رئیس دولت انتقالی می گوید با این تظاهرات کننده گان مذاکره شده وخواست هایی که ازطرف آنان مطرح شده مورد بررسی است ودولت به خواست های معقول وقانونی آنها توجه خواهد کرد.

حمله چهل تن از طالبان به سپین بولدک

مسوولین امنیتی ولایت کندهار ازکشته شدن چهار طالب وزخمی شدن یک تن دیگر ازین افراد خبر دادند. حادثه شب شنبه درمنطقه لکری درقسمت شرقی ولسوالی سپین بولدک رخ داده است.

رازق خان قوماندان لوای سرحدی این ولسوالی گفته است : طالبان هنگام فرارموفق به انتقال یک کشته ویک زخمی افراد شان نشدند. این افراد با سلاح های سبک وسنگین مجهز بودند او افزوده است طالبان که تعداد شان به چهل تن می رسید ، به پوسته امنیتی سربازان افغان حمله کردند که سربازان دولتی با اطلاع قبلی که ازآنجا چنین حمله داشتند توانستند با آنها مقابله کنند.

تظاهرات شهریان کندهار

صدها تن ازشهریان کندهار دست به تظاهرات زده وخواهان آشکار ساختن سرنوشت محمدداکرم خاکریزوال قوماندان امنیه ولایت مزار شریف شدند، درهفته گذشته افرادمسلح وابسته به جنرال عطا محمد درشهر مزارشریف قوماندان امنیه ولایت بلخ را به قاچاق مواد مخدر متهم نموده ووی را وادار کردند تا کارنکند. آقای خاکریزوال سال گذشته ازسوی دولت مرکزی ازولایت کندهار به قوماندانی امنیه ولایت بلخ منصوب گردیده بود .

ساکنان ولایت کندهار که دیروز دریک راه پیمائی به ضد جنرال عطا شعار میداد، خواستارختم انحصار اقتصادی علیه خاکریزوال گردید. تظاهرکننده گان ازدولت مرکزی خواست تا هرچه زود تر آقای خاکریزوال را به وظیفه خود گماشته شود.

طالبان برته ګډې اتلان مخامخ کړي

د طالبانو سرچینو خبر ورکړي چې د زابل ولایت د میزاني په ولسوالی کې یې دولس کسان برمته کړی دي. چې په هغو کې ځینی دولتي مامورین او ځینی د هغوي په وینا د دولت ملاتړکوونکي دي. دغه سرچینی چې ځان د طالبانو ملاتړ کوونکي بولي وایي په پام کې ده نیول شوي کسان دطالبانو له خوا له دولت سره د کار کولو اوملاتړ کولو په تور محاکمه شي. خو دزابل ولایت دولتي چارواکو پدې اړه څه ندي ویلي د یادولو وړ ده چې لس ورځې وړاندي د کندهار شمال لوري ته د نور درې په سیمه کې طالبانو دولس کسان پدې تور ونیول چې پخپلو موټرو کې یې امریکایي ځواکونو ته خوراکي توکي لیږدول.

په دولتي پوسته برید

یوي بمی چاونې نوی جوړ شوی ښوونځي ونړاوه

د هلمند ولایت د ګرشک ولسوالی په اړوند د سه منار په سیمه کې په دریو موټرو کې سپرو طالبانو په یوې امنیتی پوستی باندې برید وکړ چې یو عسکر په کې وژل شوی اودوه نور ټپیان شوی دي ځایی چارواکو ویلي. جګړې یو ساعت دوام وکړ او په خوابیه برید کې دوه طالبان هم ژوبل شوی دي. د هلمند د چارواکو په وینا ژوبل شوی طالبان برید کوونکو له ځان سره وړلی دی. بل لوري ته دګرشک سیمې ته ځیرمه د کندهار د میوند په ولسوالی کې د یو ښوونځي په ودانی کې بم چاودیدلي دی. دا د لومړنیو زده کړو یو ښوونځي و چې نوي پدې سیمه کې جوړ شوی و. په چاودنه کې د ښوونځي ودانی ته ډیر تاوان رسیدلي دی خو مرګ ژوبله یې نده پیښه کړې.

د نوم لیکنی په بهیر کې

د کنړ ولایت د ناړي او دانګام په ولسوالیو کې خلکو لږې نه شکایت کړي چې تر اوسه هم پدې ولسوالیو کې د رای ورکوونکو د نوم ثبتوني مرکزونه ندي پرانستل شوي. پداسې حال کې چې د کنړ په یو زیات شمیر سیمو کې نږدې اوه اتیا زره کسانو خپل نومونه ثبت کړي دي. پدې ولایت کې د باختر اژانس مشر شاولي بی بی سي ته وویل په یادو شوو شمیرو کې ۳۷ په سلو کې ښځي دي. د ناړې اودانګام د سیمو خلکو ویلي پدې ولسوالی کې د امنیتی پلوه کومې ستونزي نشته او ډیر ژر باید پدې سیمو کې هم د نوم لیکنی مرکزونه جوړ کړي شي. پداسې حال کې چې دوه اونۍ وړاندې د ناړې په ولسوالی کې پرامریکایی ځواکونوبرید وشو چې په ترڅ کې یې دوه امریکایان ووژل شول.

مدیرمسوول روزنامه انیس استعفا کرد

احمدضیاء سیامک مدیرمسوول روزنامه انیس دیروز ازسمت خود استعفا داد.

موصوف به خبرنگار روزنامه اراده دریک تماس تلیفونی گفت: وضعیتی که طی چند روز اخیر دروزارت اطلاعات وفرهنگ ایجاد گردیده است ، دیگر کار درآن اداره برایش مقدور نیست موصوف چند ماه قبل نیز ازمسوولیت روزنامه انیس استعفا داده بود، اما بنابه تاکید رئیس دولت دوباره به سرکار رفت.

سیامک هروی به خبرنگار اراده گفت: که منبعد هیچ مسوولیتی درقبال روزنامه انیس ندارد ونظر به استعفایش وزارت اطلاعات وفرهنگ نامش را از روزنامه مذکور حذف نمایند.

سرمقاله

تعیین تاریخ انتخابات ودوام درامهء بی امنی ولایات

سرانجام بعداز هفته ها سردرگمی وتردید، گویا معلوم میشود که کمیسیون مستقل انتخابات سرگمشده این کلاوه را یافته است وتاریخ یک بخش انتخابات یعنی ریاست جمهوری را مقرر کرده وبخش دیگر یعنی انتخابات پارلمانی را برای ثور سال آینده باقی گذاشته است.

تعجب آورینکه هنوز طنین صدای رئیس کمیسیون مستقل انتخابات درگوشها ننشسته است که دیروز باردیگر نسبت به تاریخ قطعی انتخابات پارلمانی ابراز شک وتردید بعمل آمد.

اکنون که تاریخ انتخابات ریاست جمهوری اعلام گردیده، جای ا ین سخن هنوز خالیست که مسألهٔ تأمین امنیت وحکمفرمایی تفنگ را درمحلات انتخابات درسراسرکشور که دموکراسی نام نهاد ما را به شکنندگی تهدید میکند، چگونه حل وفصل خواهند کرد؟

بخصوص آنانیکه بیشتر با تأکید وتکرار برای برگزاری انتخابات اعمال نفوذ کردند، آیا ضمانت ایجاد یک فضای مطمئن وسالم وبدون دغدغه را کرده میتوانند؟!

درحالیکه هر روز امنیت یک ولایت بنحوی متزلزل میگرددوحالت بحرانی غیر قابل پیشبینی قلمرو یک ولایت را در می نوردد وبرای افکار عامه جهان ومردم افغانستان ایجاد اندیشه میکند.

جالب اینست که درامهء بی امنی درهر ولایات جلوه وجلای، دیگری دارد وبرای مردم این پرسش را پیش می آورد که حکومت مرکزی کابل با این (طرازنامه های رنگین تاریخی) که هر روز دریک ولایت اتفاق می افتد آیا میتواند در درازمدت با همین {کج دارومریتر} ها پیروزیی بدست آورد

ودرنهایت با فرستادن {هیأت ها} ودرآغوش کشیدن هردوطرف قضایا، به این جنگهای زرگری نقطهء پایان بگذارد؟! مسألهٔ قابل تأمل اینست که وقتی بپذیریم که آقای کرزی برندهء انتخابات ورئیس جمهور منتخب مردم باشند، آیا درنبود پارلمان تا، برگزاری انتخابات پارلمانی با کدامین کابینه وهیأت وزارء وبا چه شیوه یی کشور را اداره خواهند کرد؟

آیا با یک کابینهء مسلکی وآگاه وبدون وابستگیهای سیاسی، تنظیمی ، محلی نژادی وقومی ویا با همین کابینهء وابسته وآمیخته درآلایشهای سیاسی، نظامی، تنظیمی وقومی ویک کابینه وزیران مشاور که سهم چندان موثری در حرکت ماشین دولت ندارند، با کدام یکی؟

به هر صورت، این امر مسلماً ، یکی از موارد قابل اندیشه مردم کشور به شمار می رود، زیرا ضرروزیان کار کردهای دولت موقت وانتقالی برای مردم ، تاهمین اکنون به مراتب بیشتر از منفعت آن بوده است .

درغیر آن اگر مردم این اطمینان ویقین را داشته باشند که وضعیت اداره‌ء کشور بهبودمی یابد، عدالت تأمین میگردد، وضع معیشت وکار مردم تضمین میشود، بازسازی ازین حالت رکود، بیرون می آید،

شایسته سالاری تحقق می یابد ، اداره‌ء دولت اعم ازملکی وقضایی نه درحرف، بل درعمل اصلاح میگردد، حقوق مردم تلف نمیشود وجیبهای شان درادارات دولت دربرابرانجام یک کارقانونی خالی نمیگردد، میا ن دزدوصاحب خانه تفکیک برقرارمیگرددوازهمه مهمتر مال دولت به عناوین گوناگون حیف ومیل نمیشود وزمین وملکیت های مردم به دست زورآوران تقسیم وترکه نمیگردد، درآنصورت آقای کرزی یگانه نماینده ملت ورئیس جمهور منتخب کشور خواهد بود!؟

صلح و ثبات در افغانستان:

نکاتی از دیدگاه یک دیپلومات جاپانی پیرامون راهی که در پیشروست

پیوسته به گذشته

مایاهارا نویوتاکا

جاپانی ها بسیار معتقد اند که کمکهای بیشتر از جانب مردم افغانستان استقبال خواهد شد. اما اگر کمک بین المللی از هر نوعی که باشد، به نظر برسد که تسلط خارجي را در پی دارد، مردم افغان به ان مظنون و حتی با ان در تضاد قرار میگیرند، با بیاد اوردن ان کشورهاییکه در کشور افغانها در گذشته خسارات را تحمیل نمودند.

بناءً گروپ مشورتی یک رول مهمی را دارد. دولت ملاقات های خود را ترتیب نموده و کوشش میکند تا رهنمود های سیاسی را برای هر نوع کمکها با توقع اینکه کشور های کمک کننده و موسسات تطبیق کننده، بین المللی انها را حمایت و تعقیب خواهند نمود، ارایه میدارد.

در قدم سوم، بدون در نظر داشت حساسیت های افغانی در باره، دخیل بودن خارجی در بازسازی کشور، مصالحه، ملی موفق و بازسازی قویا بر حمایت جامعه، بین المللی بسته گی خواهد داشت. کمک در عرصه های امنیت، اقتصادی و سیاسی ضرورت خواهد بود.

اولین سنگر امنیتی در افغانستان قوای ایتلاف و ایساف است. انتخابات که در سال روان زمان بندی شده است اگر در کمک مالی بین المللی تا اخیر رخ دهد به تعویق خواهد افتادا.

اصلاحات مربوط به امنیت، مشتمل بر تشکیل اردوی ملی افغانستان، سازماندهی مجدد پولیس ملی، اصلاحات قضایی و پروگرام آغاز نو برای دی دی ار تماماً قویاً متکی بر کمک بین المللی استند.

احیای مجدد شبکه های سرک های عمده تقریباً بطور مکمل به وسیله، کشور های مساعدت کننده و بانک های انکشافی بین المللی تمویل میشوند. بدون کمک خارجی تلاش های بازسازی ناکام خواهد شد.

قدرت دولت مرکزی در سرتاسر کشور بر قرار نشده است، اما دولت قدم به قدم پیش میرود تا قدرت خود را در تمام مناطق توسعه دهد. از جمله اقداماتی که دولت اتخاذ نموده است عبارت از نشر پول جدید، تحکیم نمودن کنترول گمرکات، و تعین نمودن والی ها، قوماندانهای امنیه، و قوماندانهای نظامی منطقوی میباشد. این اقدامات تا اکنون با مقاومت نظامی از جانب رهبران منطقوی پرقدرت روبرو نشده است. فکر میشود که توجه بین المللی متمرکز بالای افغانستان و حضور قابل دید جامعه، بین المللی بشکل دفاتر یوناما، ایساف، قوای ایتلاف، تیم های بازسازی ولایتی، و دفاتر کمکهای خارجی یکجا منحیث یک اتصال متوازن در بین حکومت مرکزی و رهبران منطقوی فعالیت مینمایند به عباره دیگر حکومت مرکزی از از حمایت خاموشانه ولی قابل دید جامعه، بین المللی در استای اقدامات خود جهت توسعه، قدرت دولتی در مناطق محلی برخودار میباشد.

در ارتباط به یک جنبه، دیگر کمکهای بین المللی، جامعه، بین المللی باید کمکهای را به طور مشترک تطبیق نماید.

تاریخ افغانستان شاهد بسیار موارد کمکهای سیاسی و نظامی که بطور یک جانبه به وسیله، یک ملت به یک گروپ یا حزب مشخص تهیه گردیده است، بوده است.

این کار سبب ایجاد موانع در راه مصالحه، ملی و ادغام مجدد به حیات ملکی گردیده است.

چهارم، اینکه احیای صلح و بازسازی در افغانستان یک ساختار کلی مجدد موسسات دولتی و سیستم های اجتماعی و همچنان برقراری حکومت قانون در سراسر کشور را ایجاب مینماید.

بطور مثال یک تعداد زیاد مردم منحیث مامورین دولتی، عساکر و مامورین در اسناد رسمی ثبت شده اند، اما نه حکومت مرکزی و نه محلی توانمندی تطبیق پالیسی خود را دارند. منازعه های محلی بالای زمین، آب و کنترول های محلی را از طریق اعمار ظرفیت، قوی ساخته شوند. و همچنان اداره، موثر محلی تاسیس و گروه های نظامی از سیاست محلی دور نگهداشته شوند.

ادامه دارد

گپهای از سیاست در افغانستان

کوه بابا

پارلمان (شورا) :

درین جا می خواهم در باره مشکل پارلمان در کشور ما سخن هایي به میان آید.

ما در طول تاریخ افغانستان پارلمانی به مانند کشورهای دموکراتیک کمتر داشته ایم ومی توان گفت که نداشته ایم. در کشورهای دموکراتیک که بر اساس سیستم پارلمانی اداره می شوند، پارلمان به وسیله انتخابات آزاد حزبی به وجود می آید. حزبی که در پارلمان اکثریت را به دست آورد حکومت را تشکیل می دهد و بدینترتیب در تصویب قوانین و اجرای سایر امور با پارلمان مشکل جدی نمی داشته باشد. احزاب مخالف در داخل پارلمان افشا گری، اعتراض و مخالفت می نمایند ولی از انجای که اکثریت ندارند مانع تصویب پیشنهاد های حکومت در بخش قوانین وغیره شده نمی توانند. ما در افغانستان این گونه پارلمان نداشته ایم. گاهی به ندرت پارلمانی داشته ایم که به صورت نسبی (طور فردی نه حزبی) به گونه دموکراتیک برخی از اعضای آن انتخاب شده بودند (دوره 7، 12و 13) ما درآن دوره ها نیز شاهد بودیم که حکومت با پارلمان مشکل جدی داشت و این مشکل طوری جدی بود که پارلمان به حیث یک مانع جدی در برابر تطبیق پلان های انکشافی در تمامی حیات ملی مبدل شده و با مخالفتهای جا وبیجا امور اجرایی حکومت را فلج نموده بود. بدین ترتیب در هر دوره تقنینیه چند تا حکومت می آمد و می رفت. این یک سوال قابل بحث است که چنین پارلمانهای موجب انکشاف کشور می گردد یا رکود آن؟ این بحث را می توان چنین باز کرد: اکثریت مطلق اعضای پارلمان از محلات (ولسوالیها ولوی ولسوالیها) می آیند. در انجا ها مبارزات انتخاباتی در میان متنفذان محلی به شیوه سنتی صورت می گیرد. شیوه سنتی آن است که هر کسی پول فراوان مصرف کرد و مردم را زیاد پلو و صاحب رسوخان قریه و ملاهای منطقه را با اهدای پول و تحفه راضی ساخت و یا تفنگ داشت در انتخابات برنده می شود. برنده انتخابات که اکثراً از سواد کافی بهره نداشته و مفهوم مبارزه پارلمانی را نمی داند به مردم محل جهت رفع مشکلات شان وعده های زیاد غیر عملی می دهد. وقتی به پارلمان می آید ذهنش عمده تاً به دو چیز مشغول است، اینکه چگونه پولهای مصرف شده را چندچند به دست آورد و دیگر اینکه وعده هایی را که به اهالی محل خویش داده است چگونه بر آورده سازد.

اصل وظیفه یک عضو پارلمان در سیستم پارلمانی، که همانا ابراز رأی اعتماد به حکومت و نظارت بر اعمال حکومت، ارزیابی طرح های قوانین و تصویب آنها، ارزیابی تصویب پلانها و برنامه های انکشافی و ترقی کشور در جهات مختلف تولیدی، ساختمانی، فرهنگی، خدماتی و غیره، ارزیابی و تصویب بودجه دولتی و ارزیابی و تصویب مقدار نشر پول و غیره مسایل مبرم ملی می باشد اصلاً در فکرش خطور نمی کند. هر روزه عرایض گوناگون موکلانش را زیر بغل گرفته به خاطر واسطه بازی و اجرای کارهای شخصی اکثراً غیر قانونی دفتر به دفتر سرگردان می باشد. با ینگونه کارها که مطابق وظیفه و شأن یک عضو پارلمان نه می باشد، با استفاده از حیثیت عضویت پارلمان وقت خود و اعضای حکومت را ضایع می سازد هرگاه بعضی از کارمندان حکومت و یا اعضای حکومت در اجرای خواهشات شخصی اش کوتاهی نمایند، آنان را در انجمن های مربوطه پارلمان احضار و با اهانت و شماتت باعث ضیاع وقت شان گردیده وگاهی از تریبون پارلمان علیه شان از سخنان اهانت بار کوتاهی نمی کند. مشکل دیگر اینکه وقتی پارلمان حزبی نباشد، حکومت با هریک از اعضای پارلمان که به چند صد نفر می رسد روبرو ست و هر یک خواهشات بی شمار محلی و ملی دارند و اجرای بلا درنگ آنها را از حکومت می خواهند. طبعاً توانایی مالی و تخنیکی حکومت در سطحی نیست که بتواند همه، این خواهشات را بر آورده سازد و این موضوع باعث کش مکش وجدال اعصاب شکن در میان اعضای پارلمان و اعضای حکومت می گردد و به صورت کل مناسبات پارلمان و حکومت طور تیره و تار می شود که زمینه ساز رکود کار های مملکت می گردد.

ادامه دارد

محمد حسن (حقیار)

د بی ګناه او مظلومو هیوادوالو وژنه د څه لپاره؟

هیوادوالو به مو په تیرو نږدي ورځو کې له سیمه ایزو او نړیوالو خبري سرچینو څخه زمونږ د څو تنو بی ګناه هیواد والو د وژني خبر اوریدلی وي. چې په دوی کې د ننګرهار ولایت د ټاکنو د پروسي د ښځینه کارکوونکو او یو کوچني وژنه او د لسو نورو میرمنو سخت تپي کیدل، د جلال اباد ښار د تلاشي په چوک او دچپر هار په اډه کې دوه پرله پسی چاودنې چې نږدي دیرش تنه یې ټپیان او د اوریدوله مخي دوه تنه یې ووژل. همدا راز د ارزګان په ولایت کې د کارت د اخیستني په جرم؟! د شپاړس هیوادوالو چې ډیر یې ځوانان وو بی رحمانه وژنه د یادونې وړ ده.

که څه هم دا لومړی ځل نه دی چې په افغانستان کې د بی ګناه خلکو وینې توئیږي. بلکه له بده مرغه دا سلسله ډیره اوږده او ډیره سابقه لري او دادی پوره شپږ ویشت کاله کیږي چې زمونږ مظلوم او رنځیدلی ملت د وینو په ګرداب کې غوټې وهي او څه کم دوه میلیونه ککړي مو تر خاورې لاندې شوي. میلیونونه بی ګناه هیواد وال مو معیوب، معلول کونډې بوري، یتیمان او در په دره شول. او بیا هم په ډیر افسوس سره باید ووایو چې دا لړۍ لاهماغسي روانه ده او لا معلومه نه ده چې تر کومه به غځیږي.

د روسانو له ماتی او وتلو او بیا د ډاکټر نجیب الله د ژړیم تر نسکوریدلو وروسته زمونږ هیوادوالو ته دا هیله پیدا شوه چې نور به نو د جنګ او اور لمبی نه وي او په خپل هیواد کې به د ارام ساه واخلو. خو ډیر ژر چې د افغانانو دا هیله په نهیلي بدله شوه او د جنګ او اور لمبی تر اوسه داسې تندې او ژبغړانده شوی دی.

د طالبانو پنځه کلنی واکمنی افغانستان په بین المللی ډګر کې له تجرید اوانزوا سره مخ کړ د هغوی او خلکو ترمنځ واټن زیاتیده د دوی په دوره کې هم څه د بین المللی تغیراتو له کبله او څه هم د طالبانو د سیاست له کبله ملت وسوځید.

اوس چې یو ځل بیا ځینو بی احساسو خلکو سر راپورته کړیدی او په دی وروستیو کې یې غلچکي بریدونه هم ډیر شویدي نو دوی هم له ملت سره دښمنی را اخیستی ده اوس پوښتنه داده چې دا ملت ولی دومره خوړول کیږي؟ دی ملت څه ګناه کړیده چې هر وخت د غنمو په څیر د ژرندی د دواړو پلونو ترمنځ دل کیږي؟ آیا دا په دې مانا نه ده چې دی قهرمان ملت ته دخپلی اتلولی او شهکاری جزا ورکول کیږي او دا هر څه په شعوری او غیر شعوری ډول د پردیو په لمسون تر سره کیږي؟ په ننګرهار کې د بی ګناه، مظلومو ښځو چې د خپل فامیل د نفقې لپاره یې مزدوري کوله او د هغه کوچني چې لا یې د مور شیدي خوړلی سړی څنګه توجیه کړي؟ اسلام خو وایي چې له ښځو سر آن سپیخلی جګړې په وخت کې هم ګوزاره کوی او په ښځو او کوچنیانو باندی د آن د جهاد په ډګر کې هم لاسونه مه اوچتوي. نو بیا د بی ګناه وژنی لپاره څه دلایل وړاندی کولای شي؟

څرنګه چې افغانان غیرتی او میرني خلك دي نو ښځو ته ډیر زیات درناوی لري حتی که د پلار قاتله یې هم وي نو په ښځو لاس جګول یې، ناخوالي او بی غیرتی بولي. آن که په چا د چا د قتل پور هم وي خو چې د قاتل د کورنۍ تور سری عذر ته ورشي نو د خپل مقتول وینه هم وربښی او د لادرناوي لپاره یې تیکری هم ورکړي. نو زه نه پوهیږم چې دا څنګه افغانان او بیا پښتانه نه دي چې بې ګناه تور سړي او کوچنیان په بمونو داسی الوزوي چې جسدونه یې هم په لاس رانه شي؟

کوم اسلام د ارزګان د شپاړس تنو بی ګناه بی وزلو او له ځان نه ناخبره ځوانانو مرګ روا کړی دی؟ آیا دا پراخه دین دومره تنګ او لنډ شو چې یوازی د انتخاباتو د کارت په لرلو د سړي مرګ روا کړي؟ او بیا یې جسدونه هم کورنیو ته ور ونه سپارل شي؟

د بی ګناه انسان وژنه خو ډیره لویه (کبیره) ګناه ده نو دا کسان ولی هره ورځ دا ډول ګناهونه کوي؟ داسی ښکاری چې دی خلکو ددی ټول ملت د وژلو تا بیا کړیده. ځکه هری کورنی د ټاکنو کارتونه اخیستی دي. کله کله وایم چې پریږده دا ټول ملت په یوه ورځ ووژني چې د وژلو. وهلو داغلو او ... لړۍ ژر پای ته ورسیږي او دولس تدریجي مرګ او لاټجه یو ځل پای ومومي.

دا کارونه له اسلام او ملت سره ښکاره دښمني ده. دا کار به پرته له دی چې عاملین یې له رسوایي سره مخ او له ملت څخه دوی تجرید ته لاړ هواره کړي بله پایله نه لري. افغانان د فولادي هډو خاوندان دي او دا ډول بریدونه به یې په روحیه هیڅ اغیز ونه کړي. ښایي دا کسان دا خل خپله هندارې په اوبو کې وینې او پوهیږي چې د کلیو او ښارونو د نیولو په احتمالي صورت به داځل د تیر ځل په څیر ولس له خوا په ګلاتو او چکچکو بدرګه نه شي او نه به هغه پخوانی تود هرکلی وویني نو ځکه خو یې دا خل له همدې پیل څخه له ملت سره دښمنی پیل کړیده.

دا خبره هم د یادونې وړ ده چې انتقالي اداري او د نړیوال ائتلاف مرستندویو ځواکونو هم چې د ولس د ساتني دنده او مسوولیت لري تر وسه خپل رسالت او مسوولیت نه دي تر سره کړي اوپه ډیره بی تفاوتي او بی پروایي سره یې د ننداری کوونکی حیثیت خپل کړیدي. نړیوال ائتلاف یوازې سترو ښارونو ته ډیره توجه کوي او داسی انګیري چې ګوندې همدا د کابل جلال اباد قندهار مزار او کندز ښارونه ټول افغانستان دی. دوی افغانستان په همدی ښارونو کې محصور بولي او کلیوالو سیمو ته هیڅ توجه نه کوي. د ایتلاف د انتقالي او اداري هغو ملګرو اوچاروا کو چې د ملت او هیواد د سرحداتو د ساتني دنده یې پر غاړه اخیستې. باید د امنیتی چارو خوا ته لازیاته پاملرنه وکړي.

د افغانستان د خپلواکۍ ملي غوښتونکی
ننګرهار

متصدی صفحه :ناصر بشر

زما نوم بلقیس دی اوس چې د ۳۰ کلونو په شاو خوا کې عمر لرم ډیر کلونه پخوا د دولسم ټولګی فارغ شوی یم او بیا مې د کیمیا او بیولوژی په څانګه کې د پیداګوژی له انستیتیوټ څخه د فراغت سند تر لاسه کړی دی لومړی معلمه وم بیا می وروسته په دولتی اداری برخه دنده ترسره کوله.

د ځوانۍ دور همداسی دی چې د چا خور او لور پیغله شي خلك پرې جرګه کوی په ما هم ډیری مرکی وشوی او کیدلی کله به زما خوښه نه وه او کله به می د مور او پلار خوښه نه وه.

یوه ورځ یو څوك چې په استریلیا کې اوسیده زما د خپلوانو له لارې د مرکی له پاره ښځی راولیږلی هغه زما غوښتنه وکړه ماته بهر ملګونه ښه ښکاریده زه زړه نا زړه وم ماځان سره فکر کولو چې خوان هلك به وی عکس یې همداسی ودهغوښځو له خوا د هغه هلك لاوړل شوی و عکس می هم ولیده ظاهراً د ځوانۍ په ټوله ښکلا او ځانګړتیاوو برابر و.

خو کله به می له ځان سره وویل چې عکس خو د چا د شخصیت دښه والی او ځوانی نمایندګی نشی کولای. کیدای شی دا عکس د پخوا وخت وی اوس به یی اوصاف له لاسه ورکړی وی کله به می په زړه کی راغلل چی د بل چا نه وی؟

او داسی ډیری نیمګړتیا وی به په مخ کې راته ودریدلی د بلی خوا داراته ښه ښکاریده چې زه بهر ته لاړه شم ښه او ازاده ژوند ولرم د چاپه خبره خیالی باغونه می ځان ته جوړول. زما په دی خپلو کې زما یو ورور ډیره علاقمندی درلوده چې ما ورکړی هغه د پیسو په تمه و چې ماته به له هغی ځای نه پیسی رالیږی که می مخالفت کړی وای خفه کیدو. ورورته می څه وکتل ما رواج ته وکتل بهرنی دنیا ته وکتل موافقه می وکړه نامزاده شوم وروسته واده جوړ شو تروادې پورې می هلك اونه لیده په زړه کې به می کله کله د هغه څیره راز راز ګرځیده په شاداره مراسمو سره د پینبور په یو لوی هوټل کې می واده جوړ شو. د هغه د خپلوانو له خوا د سرو زرو ګانی راته واخیستل شوی. نوی جامی واخیستل شوی هوسونه می پوره شول په خپلوانو انجونومی ځان لوړ ګڼلو. هوټل کې واده شروع شو نو له کمپ څخه راسأ هوټل ته ولاړو. نه خیر زه له دوو انجو سره ارایشګاه ته ولاړمه یوه ښکلی ناومی رانه جوړه شوه. بیا په یوه ګلپوش موټر کې هوټل ته لاړو او په یوه ځانګړی خونی کې کیناستم انجونو راسره ټوکی کولی زما دمیړه خپلوانی وی د هغوی په حرکاتو پوه شوم.

چې ما پوری یې خندل څو شیبی وروسته یو سپین ږیری سړی راغی لوړ دنګ زوړ او سپین ږیری و خوارو چې دی مخ هدوکی یې راوتلی وو کوتی ته رانوت ما فکر کاوه چې دا به د هلك یا د شاه ورور وی. یا به یې پلار وی او یا به یې کاکا وی ما به همدغه نظر

زه یې په عکس
تیرو تم او ورور
می د هغه ډپیسو په تمه

په سر وړل کیدو زه د هغه د لور په ځای وم په ټاکلی ځای کې ودریدو خلکو زموږ په کورنی بد ویل او ما ژړل او ډیرو خلکو هم ژړل. ټول ښځو ژړل واده تیر شو زه له هغه سره کور ته لاړم چې په کرایه یې نیولی وهره شپه په اروشبکوناسته وم اواوس هم په ستر ګوکی می اوشبکه ته ده پاتې خپلوانو ته خجالته یم یوه شپه یې ماته وویل: زما له خپلوانو سره به ښه ګزاره کوی ما ورسره ومنله پس له یو کال زما ویزی زلمیان بچیان خلاص شوزه اوس په بهر کې یم زمادغه زور خاوند ښځه او بچیان لری او لمسیان لری اوس زما ژوند ډیر خراب شوی دی خوانی می لاړه. په کور کې جنګ او جګړی وی زما د ورور مناسبات ورسره خراب شوی ځکه چې پیسی ورته نه ورلیږی زه یی په دی خاطر زما د خاوند څخه یو څه پیسی تر لاسه کړی اوس چې زما ورور خپل هدف ته ونه رسید نو زما د دی زوړ میړه سره مخالف شوی دی.

ما ته وایی چې طلاق تری واخله خو ماته دا کار بد ښکاری دا زما په او خورونکی برخلیك دی چې زه ور سره مخامخ شوی یم زما برخلیك باید نوری انجونی وګوری چې خپل ژوندخراب نه کړی ځانته خیالی دنیا جوړه نکړی د چا په عکسونو او پیسو سهوه نه شی خپل غریب په بهر کې تر پول داره او ثروتمند غوره وګڼی او له داسی چا سره واده وکړی چې له خپل وطن سره مینه ولری او فریب ورکوونکی نه وی او زما غوندی په بدبختی اخته نشی.

زه څه وکړم مجبوره چی خورورونکی ژوند ترمرګ پوری تیرکړم اودهوس ځښتانوته په سپکه وګورم.

د زده کړونکو لپاره عملی تجربی

په نیرو جګړو کې زموږ په هیواد کې چې په تعلیمی سیستم کې تر یوی اندازی پوری نسبی پرمختګونه رامنځته شوی وو له منځه لاړل نه یوازی دا چې ښوونځی مو وران شول او د زده کوونکو په اوږو باندی وسلی کینښودل شوی او تعلیمی سیستم مو ګډوډ شو ورسره سم زموږ په تعلیمی سیستم کې داسی مواد لکه کتابونه. نقشی او لابراتوارونه چې د هیواد په زیاترو لیسو کې موجودوو او په موادو او سامان الاتو سمبال وو له منځه لاړل خو اوس چې په هیواد کې زموږ تعلیمی مرکزونه بیا په پښو ودریږی او څه د پاسه پنځه میلیونه زده کوونکی د ښوونځیو په دروازو ننوتل خو یوازی د زده کوونکو په کمی زیاتوالی سره زموږ ستونزی نه حل کیږی ځکه چې زموږ زده کوونکی له یوی خوا له اقتصادی ستونزو سره مخامخ دی دولت هم دومره توانایی نه لری چې په ټول هیواد کې د زده کوونکو لپاره درسی مواد برابر کړی زده کوونکی هم په خپل مټ نشی کولای چې خپل درسی وسایل څانته برابر کړی.

زموږ اکثره څه چې ټول ښوونځی تر اوسه پوری دلابراتوارونو له شته والی څخه بی برخی دی زده کوونکی په نظری توګه ساینسی درسونه وایی چې یوازی نظری درسونه د زده کړی او افهام تفهیم په برخه کې لکه څنګه چې لازمه ده مرسته نشی کولای له نیکه مرغه چې په تیره اونۍ کې د ایران دولت له خوا د اتو ولایتونو لپاره دلابراتوارنو په برخه کې مرسته وشوه د ښوونی او روزنی وزارت د ساینس او ټکنالوژی د تعلیمی مرکز د مرستیال حیات صمیم په وینا د کابل د نادریی په عالی لیسه کې د یوی اونۍ لپاره د فزیك کیمیا او بیالوژی په برخه کې د اتو ولایتو د اړوندو ښوونکو لپاره سیمینار جوړ شو چې نوموړی سیمینار د تیری پنجشنبی په ورځ پای ته ورسید د نوموړی د وینا له مخی به د روان کال په بهیر کې له هند سره د قرارداد له مخی ۱۰۳۶ لابراتورونه هم هیواد ته راشی چې د هیواد لیسو ته به ورکړل شي او د کیمیا. بیالوژی او فزیك د اړوندو استاذانو له خوا به ګرانو زده کوونکو ته عملی تجربی ورکړل شي.

نو که چیری دغه لابراتوارونه هیواد ته راورسیږی او په لیسو باندی وویشل شي څرګنده ده چې د زده کوونکو په تعلیمی سطحه کې به کافی بدلونونه راوستل شي خو هغه ستونزه چې د لابراتوارونو په برخه کې لیدل کیږی هغه د لابرتوارونو د موادو شته والی شرط دی په ننګرهار کې د چنکنوریو د لیسی د کیمیا استاد حبیب الله چې نوموړی سیمینار ته راغلی وایی چې په ننګرهار کې یو لابرتوار شته چې دکلونوکلونو راهیسی مواد نه لری چې زده کوونکی پری عملی تجربی وکړی د ښوونی او روزنی د دغو اقدام ضروری بولو چې باید د دغو موادو د برابرولو او د اروند ښوونکی په برخه ګام پورته ضروری دی او باید د ټول لپاره د داسی لابراتوارونو د شته او فعال خبره ضروری بریښی نن سبا نړی په ډیره سرعت سره وړاندی روانه ده او په ساینسی برخه کې په ټولو تعلیمی مرکزونو باندی ډیر فشار اچول کیږی.

زموږ وطن وران شوی دی تعلیم او تربیه مو خرابه شوی ده اوس که موږ تعلیم ته ضرورت لرو باید زیاد فشار په ساینس برخه وا چول شي په باندی واچول شي.

ان چې ضرورت چې د پخوا په څیر د ساینس او اجتماعیاتو ځانګی سره جلا شي څو هر زده کوونکی له پیل څخه په خپل راتلونکی انتخابی ځانګه داسی درس ووایی د رشتو جلا والی او د لابراتوار په شته والی او په موادو باندی په تجربو سره کولای شي چې لازیات له ساینسی مضامینو سره زیاته مینه پیدا کړی او عملاً کار وکړی که موږ هر وخت په زده کوونکو مسوولیت ور په ګوتو کوو لازمه ده چې د راتلونکی په پاره کې ورته د مسوولیت د سرته رسولو په خاطر زمینه هم برابره کړو.

څو وکړای شي د علم او پوهی په ګانه سمبال شي او په عملی ډول د هیواد او خلکو لپاره کار وکړی.

د نومونو په کینښودو کې پاملرنه

د دود له مخی د نړی په ټولو هیوادونو کې دود داسی دی چې کله یو نوی ماشوم وزیږیږی په هغه باندی نوم اینښودل کیږی دا نوم د هغه کوچنی ماشوم د ژوند په ټوله دوره کې که چیری په خپل حال سره پاتی شي د هغه په ژوند او شخصیت کې له اغیزی پرته نشو بللای. نومونه په بیلابیلو ټولنو او هیوادونو او په بیلابیلو سیمو او کورنیوکې په جلا جلا مراسمو سره کینښودل کیږی. زموږ په هیواد کې زیاتره کورنی چې کله په کوچنی ماشوم باندی نومونه ږدی د کلی ملا صاحب ته وایی چې نوم وربانډی کیږدی ځینی کورنی د خپلی کورنۍ مشر ته وایی چې یو نوم پری کیږده هغه چې هر نوم ورته واخیست هغه نوم وربانډی ږدی ځینی کورنی بیا د نوم د اینښودلو په وخت کې یوه میلمستیا برابروی چې په دریمه ځلورمه او یا شپږمه شپه باندی چې داسی غونډه جوړه شی هر څوك څو څو نومونه وایی او په ګډه ټول یو نوم ټاکی او وربانډی کینښودل کیږی خو زیاتره نومونه داسی وی چې هغه ښه نومونه نه وی کله چې ماشوم لوی شی له خپل نوم څخه شرمیږی د ځان لپاره بل دوم نوم یعنی تخلص کیږدی چې خپله یې خوښیږی.

د بیلګی په توګه د عبدالرسول نوم. چا ینکه. پیاله. افغانستان. پاکستان. خیږی. مړ. پسه. لیوه او داسی نور.

ځینی وخت داسی کیږی چې بوځوك په خپل ماشوم ښکلی نوم کیږدی خو د خپلی کورنۍ له خوا د مور او پلار له خوا ورته چې نوم اخیستل کیږی لکه غفار. غفاری. جمیل. جمیلی. افضل. افضلی. او داسی نور.

جلا نه وی چې په راتلونکی وخت کې هغه په خپل نوم باندی وشرمیږی او له شرم څخه خپل نوم چاته ونه شي ویلای.

یو وخت زموږ په هیواد کې هندی نومونه رواج شوی وولکه ګیتا. سویتا اونورا و بیا په یو وخت کې روسي نومونه خلکو په خپلو اولادونو باندی کینښودل ګڼله نتاشا. لینا او داسي نورد طالبانو په وخت کې ان داسی امر وشو چې د چا نوم بهرنی وی تذکره باید ورنه کړل شي اوس هم باید خلك له پرونیو تجربو څخه په استفاده د خپلو بچیانو لپاره داسی نومونه ونه ټاکی چې پردی وی بلکی باید خپل او د خپل هیواد وی چې په راتلونکی کې زموږ ماشومان چې کله لوی شي په خپلو نومونو و ویاړی نه دا چې په لوبوالی کې یې بدل کړی.

د ډوهاړو ویناوی

هغه څوك چې له دوو شیانو څخه په یوه کې لاس ولری هغه به نیکمرغه وی لومړی ښه کتابونه. دویم د کتاب او مطالعی لپاره اهل دوستان ویکتور هوګو

\

له کتاب پرته خونه داسی ده لکه بی روحه بدن
سیسرو

\

له حکومت پرته ژوند کولای شو خو له کتاب او مطبوعاتو پیرته ژوند نه کیږی
ابراهام

\

هره لیکنه په یو وار لوستلو ارزی
محمد حجازی

\

یو زده کوونکی باید ښه کتابونه ولولی خو یو لیکوال باید بی مختوا کتابونه هم ولولی. زه د یو لیکوال په توګه ډیر خراب کتابونه هم لولم او سره لدی چې ښه پوهیږم چې جواهرات باید په خزانو کې وڼټول شي خو کله کله خرابو کې هم خزانه پیدا کیږی چې د انسان په ژوند کې بدلون راولی.
برنارد شاو

تلاش عراق برای خرید اورانیوم نادیده گرفته شد!

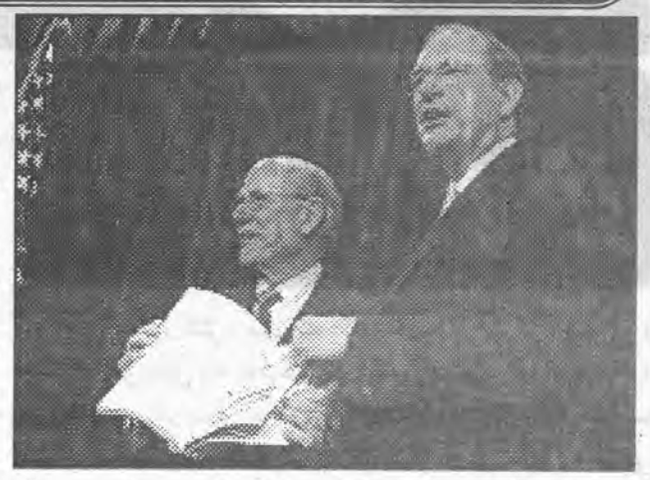

گزارش مجلس سنای امریکا ضمن انتقاد از عملکرد سازمان مرکزی اطلاعات ایالات متحده – سیا – در زمینه گرداوری و تدوین اطلاعات مربوط به توانایی تسلیحاتی عراق، گفته است که در عین حال سازمان های اطلاعاتی مساله تلاش رژیم سابق عراق برای خرید اورانیوم از کشور نیجر را به خوبی دنبال نکردند.در گزارش کمیسیون اطلاعات سنای امریکا، مسئول تحقیق در مورد گرداوری و تحلیل اطلاعات منتهی به حمله نظامی ایالات متحده به عراق، آمده است که میزان اطلاعات در زمینه تلاش رژیم صدام حسین برای خرید اورانیوم از کشور افریقایی نیجر به مراتب بیشتر از ان بوده که سازمان سیا قبلا اظهار داشته بود.در این گزارش آمده است که ارزیابی سازمان سیا در این زمینه متناقض و مغشوش بوده است.سال گذشته و در زمان انتشار اخبار مربوط به مراجعه عراق به کشور نیجریا برای خرید اورانیوم، دفتر رییس جمهوری این اخبار را غیرقابل اعتماد توصیف کرد هرچند جورج بوش، رئیس جمهوری، در سخنانی در برابر کنگره امریکا در ماه جولای همان سال به این موضوع اشاره کرده بود..حال کمیسیون اطلاعات مجلس سنا می گوید که سازمان های اطلاعاتی فرانسه و بریتانیا به دولت امریکا اطلاع داده بودند که عراق در صدد خرید اورانیوم از این کشور افریقایی بوده است.به گفته این کمیسیون، یک دیپلمات بازنشسته امریکایی که برای تحقیق در این زمینه به نیجریا اعزام شد نتوانست شواهدی در مورد تماس عراق به دست اورد.گزارش سنای امریکا از سیا گزارش های اطلاعاتی در این زمینه مقصر ندانسته و به خصوص تاکید کرده است که دولت هیچ فشاری بر سازمان های اطلاعاتی وارد نکرد تا گزارش خود را منطبق با خواست مقامات تصمیم گیرنده تدوین کنند. با وجود انتشار این گزارش، جورج بوش، رییس جمهور، از تصمیم دولت خود در حمله به عراق دفاع و تاکید کرده است که دولت، کنگره و سازمان ملل همگی قبول داشتند که عراق دارای توانایی تولید جنگ افزارهای کشتار جمعی است و می تواند تهدیدی را متوجه سایر کشورها کند.درمقابل، جی راکفلر، سناتور دموکرات و معاون کمیته اطلاعاتی سنا، گفته است که اگر کنگره از اطلاعات کنونی برخوردار بود وی تردید دارد که از حمله به عراق حمایت می کرد.وی گفته است که جنگ عراق باعث ایجاد نفرت از امریکا در جهان اسلام شده و به این ترتیب، این کشور را اسیب پذیرتر ساخته است.اما سناتور جمهوری خواه پت رابرتز، رییس کمیته، گفته است که نباید نقاط ضعف سیا را بیش از حد بزرگ جلوه داد زیرا سازمان های اطلاعاتی دیگر کشورها و سازمان ملل نیز به همین نتایج رسیده بودند.بریتانیا متحد اصلی امریکا بوده که براساس اطلاعات مربوط به خطر تسلیحاتی عراق از جنگ حمایت و در ان شرکت کرده است.قرار است یک هیات تحقیق که دولت بریتانیا در مورد نحوه گرداوری اطلاعات مربوط به عراق تشکیل داده است در هفته جاری گزارش خود را منتشر کند.

گروگان پاکستانی:
شاهد گردن زدن گروگانها بودم

یک گروگان سابق پاکستانی در عراق گفته است که هنگام اسارت در دست آدم ربایان شاهد گردن زدن سه گروگان دیگر بوده است.امجد حفیظ، شهروند ۲۶ ساله پاکستانی، که پس از آزادی از دست گروگانگیرها روز جمعه، ۹ جولای، به کشور خود بازگشت، در میدان هوایی اسلام آباد، پایتخت، گفت که دو تن از کسانی که به دست گروگانگیرها به قتل رسیدند به انگلیسی سخن می گفتند و نفر سوم یک شهروند عراق بود. آقای حفیظ، که به عنوان راننده در یک شرکت امریکایی در عراق به کار اشتغال داشت، روز ۲۵ جولای ربوده و روز ۲ جولای آزاد شد.وی گفت که آدم ربایان مسلح او را نزدیک شهر ناصریه به گروگان گرفتند و پس از تزریق داروی بیهوشی او را همراه خود بردند.به گفته امجد حفیظ، گروگانگیرها او را متهم می کردند که برای سازمان سیا جاسوسی می کند و به مدت سه روز او را لت و کوب کردند.سپس گروگانگیرها به وی گفتند که به زودی او را گردن خواهند زد و خواستند که برای آخرین بار دعا کند.سپس وی به اتاق دیگری نزد سه گروگان دیگر برده شد و در آنجا شاهد بود که دست و پای آنان را بستند و یک مرد چاق در حالیکه فریاد الله اکبر سر می داد، گردن هر سه نفر را قطع کرد.پس از ربودن امجد حفیظ، گروگانگیرها اخطار کرده بودند که در صورتی که تندروهای بازداشت شده در عراق آزاد نشوند این شهروند پاکستانی را گردن خواهند زد. هنوز اظهارات این گروگان سابق پاکستانی تایید نشده است.از ماه اپریل تاکنون خبر کشته شدن پنج گروگان خارجی در عراق انتشار یافته که گروگانگیرها دو نفر آنان را

انتقاد امریکا از رای دادگاه لاهه

یک محکمه بین المللی در لاهه علیه سیاست دولت اسرائیل در ایجاد حصارهای امنیتی با انتقاد امریکا مواجه شده است.سخنگوی وزارت خارجه امریکا در واکنش نسبت به رای محکمه لاهه در غیرقانونی بودن ایجاد حصار در سرزمین های فلسطینی، که دولت اسرائیل آن را برای حفظ امنیت خود ضروری می داند، گفته است که این رای نامناسب نیست.روز جمعه، ۹ جولای، محکمه بین المللی پس از رسیدگی به درخواست مجمع عمومی سازمان ملل متحد برای رسیدگی به مساله حصارسازی آن را مغایر قوانین بین الملل تشخیص داد.دادگاه در حکم خود، که با اکثریت آرای قضات حاضر صادر شد، این رای را صادر کرد.براساس رای محکمه، که پس از پنج ماه رسیدگی به این شکایت صادر شد، ایجاد حصار در سرزمین های فلسطینی و هرنوع تشکیلات مرتبط با اداره آن غیرقانونی است.در قوانین بین المللی، تغییر در اراضی اشغالی توسط دولت اشغال کننده که باعث تغییر در شرایط این اراضی یا احتمال جدایی یا انضمام بخشی از آن به خاک کشور دیگر شود غیرقانونی است. محکمه از اسرائیل خواست که براساس قوانین بین الملل به سرعت این دیوارها را برچیند.قضات محکمه بین المللی در رای خود گفته اند که استدلال اسرائیل را در این مورد که ایجاد حصارها تنها راه حفظ امنیت شهروندان آن کشور است قانع کننده نیافته اند.

انتقاد آیت الله امامی کاشانی از محمد البرادعی

یکی از روحانیون بلندپایه حکومت ایران از محمد البرادعی، رئیس آژانس بین المللی انرژی اتمی به خاطر گفتگو درباره آمال های اتمی ایران با اسرائیل انتقاد کرده است.آیت الله محمد امامی کاشانی در مراسم نماز جمعه تهران گفت که آقای برادعی به اسرائیل اجازه داده است با پرداختن به مساله ایران از بحث درباره تسلیحات هسته ای خود طفره رود.به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی او گفت: "البرادعی به جای اینکه به صهیونیست ها بگوید شما کارتان را درست کنید، به بحث درباره ایران پرداخته است." وی اظهارات اسرائیل دایر بر حمایت از سیاست پاکسازی منطقه خاور میانه از سلاح های کشتار جمعی به عنوان بخشی از معامله کلی صلح در منطقه را به عنوان یک دروغ محکوم کرد.آیت الله امامی کاشانی گفت ایران از حق خود برای انجام تحقیقات علمی، از جمله در زمینه انرژی اتمی، کوتاه نمی آید.آقای البرادعی روز پنجشنبه به دیدار سه روزه خود از اسرائیل پایان داد اما دولت اسرائیل با ادامه سیاست "ابهام استراتژیک" از انکار یا اذعان به در اختیار داشتن سلاح های اتمی خودداری کرد.به گفته خبرنگاران بی بی سی اغلب کارشناسان بر این باورند که اسرائیل زرادخانه اتمی پیشرفته ای دارد.مفسران اسرائیلی همواره استدلال کرده اند که برنامه اتمی اسرائیل بازدارنده است. به این معنی که از این زرادخانه استفاده نمی شود اما می تواند نقشی بازدارنده در مقابل یک حمله بزرگ شیمیایی، بیولوژیکی یا حتی اتمی داشته باشد.این استدلال البته کشورهای منطقه را متقاعد نخواهد کرد چرا که معیار دوگانه ای را حاکم می بینند.آنها می گویند اسرائیل تحت فشار اندکی از سوی جامعه جهانی برای رها کردن زرادخانه هسته ای اش قرار داشته در حالی که عراق صرفا به دلیل ادعای پیروی نکردن از عدم تولید سلاحهای کشتار جمعی زیر فشار خردکننده ای قرار گرفت که از تحریم اقتصادی شروع شد و نهایتا به حمله به این کشور ختم شد.اکنون ایران تحت فشار قرار گرفته تا برنامه هسته ای خود را در معرض بازرسی و نظارت دقیق تری قرار دهد.البته اسرائیل مثل هند و پاکستان که به تولید سلاح اتمی پرداخته اند هرگز پیمان منع تولید و تکثیر سلاحهای اتمی را امضا نکرده است. از الزامات این پیمان تعهد به عدم پیگیری برنامه های تولید سلاح اتمی است.ایران این پیمان را امضا کرده است و خواه ناخواه این امر امکان های بیشتری برای جامعه جهانی ایجاد می کند تا تهران را به شفاف سازی در عرصه اهداف اش از برنامه هسته ای خود وادار سازد.

ملګرو ملتونو او ...

د سپینې مانۍ له خوا په یوه خپاره شوي بیان کې ویل شوي چې د متحده ایالاتو ولسمشر بوش د ا فغانستان د انتخاباتو د نیټې هرکلی کوي او هغه د ولسواکۍ او جمهوریت لور ته د افغانستان د لیږدیدو لپاره مهم تمام بولي به بیان کې دغه راز راغلي دي: د انتخاباتو د نیټې په هکله پریکړه ددې نښه ده چې افغانان به طالبانو او نورو ترهګرو عناصرو ته اجازه ورنه کړي چې د دوی د دموکراتیکې او ولسواکي راتلونکي په لاره کې خنډونه جوړ کړي. د ملګرو ملتونو د سازمان عمومي منشي کوفی عنان هم د افغانستان د انتخاباتو د نیټې هر کلی وکړ. د هغه ویندوی وویل: ددې لپاره چې د ازادو او مناسبو انتخاباتو د تر سره کولو لپاره شرایط برابر شي د هغو ځنډول ضروري وو.

ارادہ
زیرنظر هیات تحریر انتشار میباید
موسس وصاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول: ظهور افغان
معاون: سهراب "دیدار"
روزنامه آزاد وملی نشریه مرکزنشراتی افغان
اندیشه وعقاید مطرح شده ازسوی نویسنده گان به خودشان مربوط است
کمپوز و دیزاین: انجینیر محمدجمیل "امیری" و احمدشاه "وحدت"
چاپ: مطبعه مرکزنشراتی افغان

ارادہ در ویرایش و پیرایش مطالب دست باز دارد
آدرس: پروان مینه (ایستگاه سینمای بهارستان سرک مسجد حاجی میر احمد خانه نمبر ۹۵)
تلیفون موبایل مدیر مسوول: ۰۷۰۲۲۴۷۸۷
تلیفون موبایل معاون: ۰۷۰۲۲۲۷۲۶
قیمت یک شماره ۳ افغانی

ERADA Daily
Daily Independent Publication, Publisher: Afghan Media Resource Center
Founder: Haji Sayed Daud, Chief Editor: Zuhoor Afghan
Engineerjamil_amiry@yahoo.com Mobil Phone: 070224787
eradadaily@hotmail.com